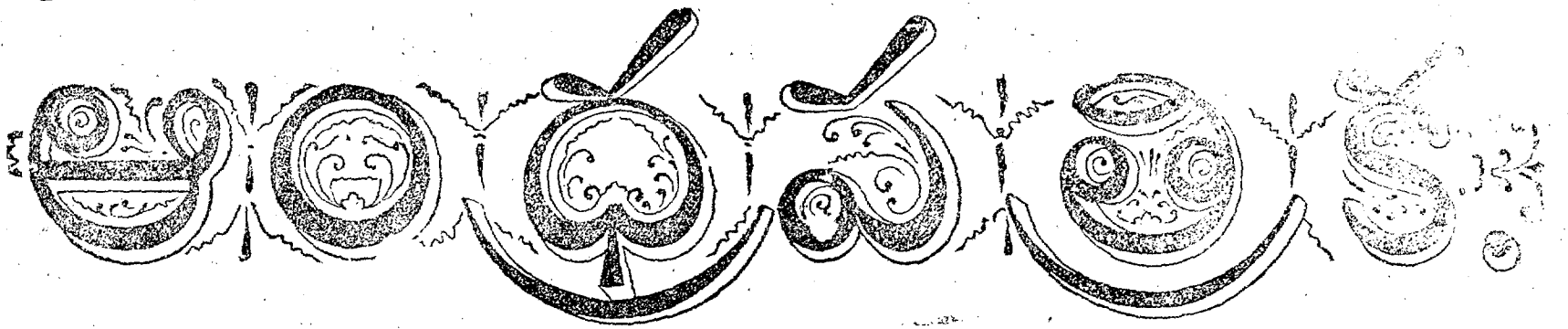

Registered No. 81. 1113.

Post Box No. 212.

Telephone No.

310070 వ తిది న ము ప్ర క టిం వ (బ డు ను.

Vol. 8.

జెన్న వట్టుణము 1921 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 5 తేది బుధవారము

No. 153.

సంపుటము. ౮

మల్క తి నా మ స ం వ త్స ర ఆ శ్వే జ మా స శు ధ్ధ చ వి తి ౮.

సంచిక ౧౫౩

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు
డేలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైపింగు మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్రి నెట్టు రేటుక్కి వివరము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

మార్వలు సనుగ్రికో (ఇండియా) లిమిటెడ్

రాజ్ థన్: కలకత్తా, బెంగాల్ ప్రావిన్స్. నెం. 9, నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయముగనును. సులభ నెల 0-10-0 అణ

మోహినీతైలము

సీసా 1-8 0-12-0

తామర తైలము

డబ్బి 1-8 0-6-0

వండ్ల పొడి

డబ్బి 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిప్లో

బాంబాయి - మదరాసు.

ఒంటినాశముతోటా తుపాకి ను ప్రసిద్ధిమగు కంపెనీవారిచే
ఫేయబడ్డది. (8088)

౧౨ నెంబరు.

సాము-3౭, 3౮, 3౯ అంగుళములలో దొరకును.

సానావిధములగు రివోల్వర్లు. అరుతక విడుదోటాలు యె
క్కునవి. [స్టాపితము ౧౮౬3 సం.

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

చిన్నవి. కేటులో పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరకును.

యక. వి. రామానుజం శైట్టి లిండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు— 21

తక్షణ మే

(వాసిన తపాళా ఖర్చులు కూడను ఆపేక్షించక ఇప్పుడే మీ ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" కంపెనెడను త్వరకడుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరోగ్యశాస్త్ర యాగదాతలయము. 28, బాడోం. మదరాసు

త్వరపడుము. కొద్ది పేర్లుమాత్రమే గలవు.
నూటికి రూ 30 లు లాభము
The Kistna Sugar Works Ltd
ది కృష్ణాషుగర్
వర్కుస్ (లిమిటెడ్)
మచిలీపట్టణము.

(1913 సం.లో ఇంగ్లీషు కంపెనీల బిల్లు ప్రకారము
ఇక్కడ కార్మికులకు చేయబడినది.)

మూలధనము రూ 5,00,000

పేరు 1-కి రూ 50 ల చొప్పున 10,000 ల
వాటాలుగా విభజింపబడినది.

సామూహ్యమైన పద్ధతులు

వాటా 1-కి రూ 10 లు చొప్పున దరఖాస్తుతోనున్న
వాటా 1-కి రూ 15 లు చొప్పున ఆర్డరుమెంటు అయినపిదప
యిస్తున్నది. తక్కినది రెండు వాయిదాల్లోకి విభజించబడినది.
వాటా 1-కి రూ 12-8-0 చొప్పున యిస్తున్న చెల్లించవలసి
యిస్తున్నది.

ప్రొగ్రెస్

ఫ్యాక్టరీ కట్టడములపని ప్రారంభమై జరుగుచున్నది.
యంత్రములకు ఆర్డరు పంపబడినది. యంత్రములు దేశం
బయట నుండి ప్రాంతములనుండి విగుచుతయగును. ఫ్యాక్టరీ
(యంత్రాలయము) బందరులో కట్టబడుచున్నది. త్వరలోనే
పూర్తిచేయబడును.

ప్రజా-పూర్తి వివరములను గోరువారు
ప్రొగ్రెస్ వర్కెస్ ల నిమిత్తము యీ దిగువ
అక్షరముకు వ్రాసిన బదయగలరు.

ఆడ్రెస్:- సం 11 రు తపాలాపెట్టె

(3137)

మచిలీపట్టణము.

నారి మనోహర

పత్రి పనులు

విశాఖపట్టణము

మూలధనము - లక్ష రూపాయలు
వంతువిలువ - ఒక రూపాయ

ఉద్దేశము

1. నేరు నేరు బాతుల మేలువరుసపత్రి మనదేశములో
పండించుట.
2. పరివాండ్రచే చేతినులు వడికించి వివిధములగు బట్ట
లను సేయించుట.
3. పరివాండ్రకు జరుగయిన మూలధనము స్వల్పపడ్డికి
అప్పు నిచ్చుట.
4. ప్రతివోట బ్రాంచి నేర్పించి నచ్చటచ్చట తయారగు
చున్న నూలుబట్టలు వ్యాపకమైన ధరకు కొనుట.
5. నూలువడకడము, బట్టలు సేయడము అనుభవకాలుల
వ్యాపక సేర్పించుట.
6. లాభములో నాలుగవ వంతు దేశ సేవకు వినియోగ
పరచుట.

విజిల్లు

ప్రతి గ్రామములోను వంతు దార్లను చేర్చుట,
డిపోలను స్థాపించి, నూలు వడికించి బట్టలను
సేయించుట మొదలగు ప్రయత్నముగాను జీతము
కమిషను పైని యేజిల్లు కావలెను.

లక్కరాజు -

అప్పలస్వామినాయుడు,

(3168)

సావకును.

స్వదేశ వాస్తవికత వస్తువులు.

గట్టి పని!

వెల సరసము!!

ప్రశస్తమైన ఉత్పాదన తయారుచేయబడు
చున్న చిన్న పెద్ద సైజుల మడతచాకులు, పేనా
కత్తులు, బత్తాయికత్తులు, లీవరు విశేషముగా వేసి
తయారుచేయబడుచున్న అన్ని సైజుల యిత్తడి
కప్పతాళములు, ఇనుక కప్పతాళములు, ఇత్తడి
యనుము కలిసిన కప్పతాళములు, ఇత్తడి యనుము
కలిసిన కప్పతాళములు, నుంచి తాళములు
బందోబస్తు చేయబడిన యనుకపెట్టెలు వగైరా
సామానులు మా కర్మాగారమున తయారు
చున్నది. (081)

ధరభాగ్యము కుంపిన ధరలు తెలుపబడును.
వర్తకులకు సరసమైన కమీషన్ నియమము.
తంతి చిరువామా: బి. వెంకటేశ్వర అండ్ కో.,
"ఇండస్ట్రీస్" కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc
పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నముల
ముల నగలును, ఇతర వస్తువులను
వాపసు యిచ్చిన పుచ్చుకొని
వైశుమ ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ
25, చై నాబాబురోడ్, మదరాసు.

నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడను నరియైన ధరలకు
తయారుచేసి విక్రయించుట కుంపబడును. తయారు
చేసినవాటిని అతిక్రమముగా ఆర్డరుమేరకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్న వారి వలన మా నిమృతము తెలిసికొనవచ్చును.

మలయ చందనము.
గనేరియా అను నెగరోగమునకు కుశారము.

 పథ్యములేదు. పిచికారితో పనిలేదు.
ఎటుప్రకారమునను, అను మూడు
విధముల నెగరోగమును మూడు పూ
టలలో మాన్యును. శ్రీల దునుమ
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షోధము.

డబ్బీ 1-కి రెల 2-4-0
1 చందీ (మలయచందనమున కనుపాసము) డబ్బీ 3-0-0
1251 **బురుతుశోధక**
బురుతుశుల మున్నగు గర్భాశయ వ్యాధులను వో
గొట్టి సంశానము నొసంగు చింతామణి. డబ్బీ 2-0-0

ప్రియాషము
కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచిమనాసన.
గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. డబ్బీ 0-12-9
గంధర్వస్థానీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్)

 మిక్కిలి ప్రస్తుతము యిండియా దేశమునందు మెదడునకు చూడ గలగుట
కునుమాంద్యము కలుగుటకును భావశక్తి హెచ్చుటకును తల వెండ్రుకల పరిరక్ష
ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి స్త్రీయును ప్రతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

తల వెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు
తగిన శక్తి తలమామెందు కలవు. ముందును సోగొట్టును. శిరోజములకు పట్టు
వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. పని మెండు
గుటవలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును సోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలమామె అన్నిటిలోనూ శ్రేష్టమైనది. స్త్రీలకును పురుషు
లకును, పెద్దవారికి మహాభారము మొనరించినది.
నేడు మీ మహాభారమును తీరగలము.

రెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 2. పి. చార్ 0-8-0 అదాము.
మూడుబుడ్డు 2-10-0 2. పి. చార్ రూ 0-12-0 అదాము.
2. పి. చార్ ముగ్గురూ కమిషను రూ 0-2-0 ప్రత్యేకము.
అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు తెమికలు కంపెనీ.
155 జమ్నామసీడు, బొంబాయి.

D 126 W 100.

భృంగామలక తైలము
(వైద్యచింతామణి)

భృంగామలక తైలము:- శిరస్సుకు వర్తనచేసినను,
ముక్కులో ప్రతిదినమును నశ్యముచేసినను,
శిరోరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- తలకు పట్టించిన కంటి
రోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- ఆపస్తంబరోగమును ఉన్నది
రోగమును, కపరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- తల వెండ్రుకలకు తుమ్మె
దలుకలె నల్లగాచేయును.

4 బౌన్సుల సీసా వెల రూ 1
1 పౌను " " 3

కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
అంధ్రఆయుర్వేద స్థానీ, (లిమిటెడ్)
19, హాన్స్ రోడ్,
మంబాయి రోడ్ - మదరాసు.
(బుధ)

తంతివిలాసము:- "క్యూరల్" మద్రాసు.

పేటంటుమందులు మూలికలు పాశ్చాత్యవైద్యపద్ధతు
లకు, కావలసిన సకలవిధ ఔషధములును తగ్గుధరలకు, మూడు
వారములు, సకలవిధ కాడ్జింగ్ ఆయిల్ బిడ్డలకు ఉపయోగ
పడు ఆహారములు మొదలగువి మాత్రమే స్థాపనలో ఉన్నవి.
వివరములకు వ్రాయుడు. (8086)

V. M. ANNAJEE & Bros,
Wholesale & Retail Chemists & Druggists,
2/200 MINT STREET, MADRAS.

Vani Press, Bezwada.

(3077) తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఉర్దూ, తమిళ
దేవనాగరి, అరవములో అచ్చు కనులు,
తైలములు, రబ్బరుస్టాంపులు, ఎంగ్రేవింగు
రమ్యముగ సరసమైన ధరలకు చేయబడును.

కవర్లు, కార్డులు, కాగితములు చవుకగా
వారకును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడండి.

వాణీ ప్రెస్, బెజవాడ.

బల్లారి హత్యలు

హిందూపురములో సహాయరాకరణోద్యమ ప్రచారము చేసినందులకు విడిచిపెట్టిన ముగ్గురు కల్లారు సుబ్బారాయలుగారిని బల్లారి జైలునుండి 28-9-1921 నుండి ఉదయము గం 10 లకు విడిచిపెట్టిరి. వేళయి సంఘసభ్యులును ఆంధ్రకర్నాట జిల్లా సంఘసభ్యులును వారిని ఆశ్చర్యకటము మీద మేళతాళములతో పురమెల్ల నూరేగించి ధర్మవరము గోపాలాచార్యుల వారియంటి బ్రవేశపెట్టిరి. నాటిసాయంకాలము 5 గంటలకు స్థానిక సరస్వినోదినీ నాటకభవనమునం వొక పౌరసభ జరిగెను. కల్లారి సుబ్బారాయలు గారధ్యక్షత వహించుటకు కోరబడిరి. కులకర్ణియను యువకుడు కన్నడభాషయందలి లావణ్యపదములను పాదినతరువాత కడప రాసువేల్దరావుగారు భగవద్గీతయందలి స్వరాజ్యోపదేశమును గూర్చి కర్నాటభాషయందు పౌరాణికోపన్యాసమును గావించిరి. ముచ్చేలికరు కృష్ణరావుగారు కన్నడభాషయందు మాటలాడుచు ఆంధ్ర సింహవేంకటప్పయ్యగారును, ఆంధ్రతెలగు హరిశ్చంద్రయ్యరావుగారును అభినవవాగ్గీతులైన గానాల రామమూర్తిగారును ఆంధ్రభాషయందును కర్ణాటకేశతల్లులు కన్నడభాషయందును మహాోపన్యాసములు నొసంగి బల్లారియందు ప్రబోధమును కలిగించిరినియు సూర్యోదయమునకు ముందు శుకకోదయమువలెనే గాంధీమహాత్ముని యాగమమునకుపూర్వమున సుబ్బారాయలువారి యాగమనమాండమునుగూర్చుచున్నదనియు నుడివెరి. అగ్రాగ నాధిపతిగారు గానాలరామమూర్తిగారినికూడ ప్రసంగింపవలసినదనికోర శ్రీరామమూర్తిగారు విదేశవస్త్రముల బహిష్కారమునుగూర్చి హెచ్చరించిరి. సభ్యులలోని చాలమంది తమవిదేశ వస్త్రముల పారవేయ నవి దహనముచేయవలెను. స్వరాజ్యసంపాదనమునుగూర్చియు తమజైలులోని యనుభవమును గూర్చియు సుబ్బారాయలుగా రొసగిన గంభీరోపన్యాసముతో నాటిసభ ముగింపబడెను. చాలమంది కోరుటచేత కల్లారి సుబ్బారాయలుగారు కీ॥శే॥ ధర్మవరము కృష్ణమాచార్యులుగారి బంగారాలలోని బహిరంగక్షలములలో ముగ్గురుకల్లారి గానాల రామమూర్తిగారి యధ్యక్షత క్రింద 29-9-21 నుండి సాయంకాలమున జరిగిన సభలో వర్తమానరాజకీయపరిస్థితులగూర్చి మిక్కిలి విచారముగా నుపన్యసించిరి. మానికోడ సభ్యవారాయణశాస్త్రి, గురుమూర్తి, పట్నాల గోపాలస్వామి గార్లొధ్యక్షతయందును పిళ్లగారు హిందీభాషయందును సహాయరాకరణమును గూర్చి పసంగించిరి. వర్తమా చినుకులు పడుచున్న సభ్యులు చెవిరిపోలేదు. సుబ్బారాయలుగారు మునుపటికంటె చాల నుత్సాహముతో నున్నారు. స్వదేశాందోళివిషయమున వీరింకను పట్టుదలతో పనిచేయుచునని విశ్వసించబడుచున్నది.

2-10-1921 నుండి ఆదివాండు సాయంకాలము గం 5 లకు కీ॥శే॥ ధర్మవరము కృష్ణమాచార్యులువారి బంగారాలలో గాంధీమహాత్ముని శబ్దజరిగిన మైదానమునం వొక బహిరంగసభ జరిగెను. ముగ్గురుకల్లారి సుబ్బారాయలుగారు సభాధ్యక్షతయందును వహించిరి. గాంధీమహాత్ముడు వచ్చిన సందర్భములో స్వంతద్రవ్యమును ఖర్చుపెట్టి యాహ్వానపు పేర్కొంటులను జరిపిన ధర్మవరము గోపాలాచార్యులుగారిని ప్రజారాజకీయయ్యుడుగా పాటుబడిన వాలంటీర్ల నాయన చాలమారును ప్రశంసించి మాటలాడినతరువాత తారానాథ్ గారు హిందీభాషయందు నేపాధ్యక్షమును గూర్చి మిక్కిలి మనోహరముగా నుపన్యసించి బల్లారిజిల్లా ఆంధ్రకర్నాటసంఘము లక్షకుములు చేయువిషయమును గూర్చి హెచ్చరించిరి. ఆతరువాత గానాల రామమూర్తిగారు బల్లారిజిల్లా ఆంధ్రదేశములోనిదని కీ॥శే॥ తెలుగుగారు నుడి విరినియు నట్టియిచ్చిప్రాయమునే నిన్న గాంధీమహాత్ముడును వెలిబుచ్చి యుండెననియు రమారమి ఇరువదిసంవత్సరముల క్రిందట నిక్కడ జరిగిన ఆంధ్రకవిపండిత సభయందును ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తుయొక్క యిటీవలి సమావేశమునందును బల్లారిజిల్లా ఆంధ్రరాష్ట్రములోనిదని తీర్మానింపబడి యుండగా నందులకు విరుద్ధముగా బొంబయి రాష్ట్రములోని భార్యుల నుండి వచ్చిన కర్నాటనాయకులు దీనిని కర్నాటక రాష్ట్రములోవేర్పట్ట కాంధోళనచేయుటచే నాంధ్రులకుకూడ నీవివాదమునందు బ్రవేశం పుకతమైనదాదనియు స్వరాజ్యమువచ్చుచును ఈ వివాదము నాపుటకు తారానాథ్ గారు నూచించినట్లు చెందు జిల్లాసంఘముల సేకముచేసి ప్రత్యేకముగా పనిజరుపుట నుంచిదేయనియు నుపన్యసించిరి. కర్నాటకు లంగీకరించిన యెడల తాము గూడ నిర్ణయలకు సిద్ధముగ నున్నామని గోపాలాచార్యులుగారు నుడివెరి. వాలంటీర్లకు గోపాలాచార్యులుగారు తమ గంగారాలో నుపహారపువిందుచేసి బహుమతిపత్రముల నొసంగి వాగ్దానము చేసిరి. గాంధీ మహాత్ముడు సభచేసిన సమస్త స్థలమునకు గాంధీ మైదానమని పేరుపెట్టి బహిరంగసభలన్ని యు నవచ్చుటనే జరుపుట మంచి దని యధ్యక్షుడు హెచ్చరించుటతో సభముగి సెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను.

పునః సమావేశము.

మొన్న ఆపివేయబడిన కార్పొరేషను అసనసభ మండల నిన్న సమావేశమయెను. అవ్వతు పి. శివప్రకాశం మొదల్యారు గారు హాజరించిన తీర్మానమును గూర్చిన చర్చ ప్రసారంభమయెను.

చాలమంది సభ్యులు సవరణలు తెచ్చిపెట్టిరి గాని ఓడిపోయెను.

ప్రప్రథమమున రావుబాదూరు జి. వరదరాజులు నాయకుగారు తీర్మానమును నాలుగు భాగములుగ విభజించినవరణ నుపహదించెను గాని అదివోటుకు పెట్టగా నిలువకపోయెను.

పీదవ వ్యాసారావుగారు, ఒక సవరణను పాదించుచు, అడిషనల్ పోలీసు నుంచినందులకై పన్నును గూర్చి నట్టియు, కార్మికశాసనమును గూర్చియు మాలము తీర్మానముండవలెనని చెప్పిరి. మిగిలిన విషయములు శాసనసభవారు ప్రజాప్రతినిధులగుటచే వారే పరిష్కరింపవలెననియు, కార్పొరేషనువారు శాసనసభయొక్క ఉపయోగముల నిర్ణయక పుష్క గూడదనియు ప్రసంగించిరి. ఈ సవరణను సమల్లాభావాగారు బలపరిచిరిగానీ, తనికాలం కెట్టి ప్రభుత్వము న్యతిరేకభావమును జూపిరి. సవరణ ఓడిపోయెను.

తరువాత రెవరెండు జి. జి. యం. లీకుగారు ఒక సవరణ నుపహదించుచు అందు సర్ విల్లియం ఈలెంగుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన విచారణ నివేదికము ప్రచురింపవలెననియు. ప్రత్యేకముగ నియోగించిన పోలీసువారు ఖర్చులపై పన్నుల విధింపగూడదనియు, సమ్మెలన పనిలేనివారలకు పనికివ్వించవలయు ననియు నుపహదించుచు కష్టములు నెటులనైన నివారించు మార్గముల నన్వేషింపవలెనని చెప్పిరి.

అధ్యక్షుల సవరణ సవరణగా నేరదనియు యిది యొక ప్రత్యేక తీర్మానమగుననియు చెప్పగా నది అసలేలుకపోయెను.

ఇట్టి వృధా సవరణలతో కాలవ్యయమైన పీదవ భానుబాదూర్ మహాత్ముడుస్వామి సాహెబుగారు యీ విషయము నంతను విచారించుట కొక సంఘ మేష్వరపవలెనని ప్రతిపాదించగా నది ఓడిపోయెను.

పీదవ జి. యే. వలేశేక్ గారు అగలు తీర్మానమునకు యాక్రింది నూత్రమును దెల్పుచు నొకసవరణను తెచ్చి పెట్టెను. పోలీసుకమిషనరుగారినివారి సిబ్బందినివారి మార్పును గూర్చిన విషయమునకు బదులుగా, ఈ సమయమున శివు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారకు పి. సి. లోబోగారి మార్పును గూర్చి యని యుండవలయును. ఈ సవరణతో మిగిలిన తీర్మానమునందలి విషయములన్ని అంగీకరింపబడెను. నలేశేక్ గారిసవరణ అంగీకృతమయెను.

అంతటితో సభ ముగిసెను.

జగన్నాథం:— జగన్నాథములో 28 వ తేదీ సాయంకాలము శ్రీమతి ఉన్నవలక్ష్మీబాయమ్మగారు, మిట్టవొడ్డి రాజా నరసింహారావుగారున్న, శ్రీ బులుసు రామశోగ రావుగారున్న, శ్రీయతి బట్టి నరసింహారావు పంతులుగారున్న, శ్రీమతి వెంకమాంబగారున్న, “స్వరాజ్యోత్సవము” తరఫున స్వదేశీవస్త్ర బహిష్కారము, స్వరాజ్యస్థాపనము అను విషయములను గురించి గంభీరోపన్యాసములు చేసిరి. తరువాత విదేశవస్త్రదహనము గావించబడెను.

చింత బాయి స్వదేశీ వస్త్ర ధరింపు. శుభకెరకులు!!

నెం. 40, 41, 42, రత్నబహుకోట్ల, జుర్రెటూరు, మద్రాసు

చీరలు, రవికులు, రంగులు, కంబళ్లు, రక్తికంబళ్లు, పగులు, తలకడలు, పట్టు, నాలు, ఉన్న మొదలగు పావళ్లు, చిత్తాడలు, క్రేలగట్టు ఉ ములులు, బొమ్మలు, పిత్తిరి టిఫ్ఫిన్ సెట్లు, ఇతర వాటిలో నాలు రకములు, కోటు, నారమట్టు మొదలగు ముదీరలు, స్త్రీలు ట్రంకులు, ఇనప ట్రంకులు, ఇటీసు కుపయోగ పట్ట రకములు, వైన సేనుకొన వి మావద్ద ఆకక గిండుకొను వైకము పెట్టల కాన్వాసు కేసులు, బ్రీఫుసులు అంగవస్త్రములు, ధోవతులు మొద విభిద వింతయైన ముదలగు వి విలువిధ హదిరలలో మా యొద్దగవు. లగునది ఆ నేకమాదరలలో మా వద్ద మాదిరలలో ఉన్నవి. వాటియొక్క వివరములు తెలుపుటకు నిజుటచోటు చాలదు. నిర్దయగా స్టామలో నున్నవి.

సకల జనుల సౌకర్యము, వారియొక్క లాభమును యొంది ఈ నాతిన బ్రాంచీని తెలిచియున్నాము.

బెంగుళూరు, కంచి, కాశీ, మద్రా, నేలం, మలబారు, అహమదాబాదు, బొంబాయి, కలకత్తా, పునా, కరాచి మొదలగు స్థలములనుండి మా, మరియు హిందూ దేశమునం దుండు ఇంకను మరికొన్ని ఇతరస్థలములనం శిగు వారి వారి అంత శుభ తిగిజిల్లు పునయోగించునున్న పెండ్లి మొదలైన ప్రయోజనములలో నున్న పునయోగించున తగిన సరిగ కట్టు నాలు బహిరంగములను రప్పించి, స్టాప చేసియున్నాము. భగన్ను సరసముగా వుండును.

మహాత్ముని “యంగుఇండియా” పత్రిక.

అస్సాంప్రభుత్వపటనము.

కలకత్తా, అక్టోబరు 3:— అస్సాంప్రభుత్వమునా రిష్టు ప్రకటించుచున్నారు.

“ హాకీ అల్లరులనుగురించి మహాత్మాగాంధీ గారు యంగు ఇండియా పత్రికలో నిట్లు వర్ణించిరి.

అస్సాంసరిహద్దులలో హాకీలను తెగవారు గలరు. యధముజరుగుచున్న పక్షం ఒకప్రభుత్వాధికారి వారిస్వహములను తగులపెట్టి, కొందరిని నరికివేసెను. అతడు స్త్రీలు, బిడ్డలనుకూడ మేకలను నరికినట్లు నరికివేసెను. ఈ ఘోరహత్యనుగురించి ప్రజల కుదెలియకుండ వార్తలు గోప్యముగా నుంచబడెను గాని ప్రజలు ఏలాగో ఈహత్యనును గ్రహించిరి.

1920 సెప్టెంబరు 27వ తేదీని దీనిని గురించి అస్సాంప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిన తీర్మానమును గాంధీగారు చూచినట్లు లేదు. 1920 సెప్టెంబరు 29 వ తేదీని అస్సాంక్షేమలో కూడ ఈ తీర్మానము ప్రకటించబడెను. ఈ తీర్మానములో 1917-19 సంవత్సరములందు జరిగిన హత్యలన్నియు, ఈ అల్లరుల నణచుటకు ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువ చర్యలు విధించుటగా నట్లగుచుండి విషయములను గురించి ప్రభుత్వమువారు లేమి గోప్యముగా నుంచ లేదని గాంధీగారి చారునకు దెలిసియుండవలయును.

అస్సాం ప్రభుత్వమువారు యధాగ్రహమున ముఖం పూచ లేదు. సరిహద్దుప్రాంతముల తెగల ప్రభుత్వమువారు ఘోరమైన హత్యలు గావించినందులకు స్త్రీలను పసిపిల్లలనుకూడముగ నరికి వేసిరి అనుటయు శుద్ధఅధ్యయం. కావలయునని హాకీ స్త్రీలను పసిపిల్లలను ప్రభుత్వమువారు చంపలేదు. అస్సాంసరిహద్దులలో లో నున్న ఇతర తెగలవారివలె హాకీలు కూడ ఏదైన హాకీరి తనము చేచు నుద్దేశించినప్పడు తమ స్త్రీలను మొట్టమొదట దూరపుస్థలములకు బంపివేయుదురు. ఇట్టి సందర్భములలో అనేకమంది స్త్రీలకు దెబ్బలుతగులుటకు వీలులేదు. ఈవిధహత్యలు ములో మృతికొందినహాకీలు అందరునుచేరి 12 మంది. ఈ అల్లరుల నణచుటకు యత్నించిన అస్సాంసైనికులు, బర్మా మిలిటరీ పోలీసులలో 299 మంది మృతికొనిరి. 1918 వ సంవత్సరము లోమాత్రము శత్రువులు 3 గ్రామములను తగులపెట్టిరి. 289 మంది పురుషులను, స్త్రీలను, పసిపిల్లలను చంపిరి.

వంగి ప్రభుత్వపు నష్టము

కలకత్తా అక్టోబరు 3:— భాగతప్రభుత్వమువారి నిష్పించిన రిలీ అక్షులు గురువారాలనది 27 మంది అధికారతరళానన సభాసభ్యులు భారతదేశపు కార్యదర్శిగారికి తంతివార్తను బంపి నారు. 20 వ తేదీమునకు వచ్చు పూర్తిచివాములలో మాడన మకునైనా నిష్పంప వలయును లేదా జనుపనార ఎగుమతిపన్ను లో ముస్సాతికైనా నిష్పించవలయునని వారు కోరిరి.

తంతివార్తను వారిట్లు ముగించిరి. “మాకు కావలసిన కనీసమును మేము తెలియబరచివాము. ఇంతకన్న తగ్గించుటకు వీలు లేదు. మిరింతిమాత్ర మిష్పించబాలని యెడల మాదేశపు సామాన్య ఖర్చుకు కొత్తపన్నులను విధించవలసినచ్చును. శాసనసభవారు కొత్తపన్నుల కంగీకరించరు. సంస్కరణముల కసాయకరమును ఆర్థిక ప్రంభనము కలుగును. అసహాయోద్యమముయొక్క బలిమి హెచ్చును. ప్రభుత్వపత్రికకు కీడు వాటిల్లును. ప్రజాయుక్తా ఖలు నిష్ప్రయోజనమగును. భాగతాలపు దేశభివృద్ధికి ప్రజా రోగ్యమునకు విద్యకు బాతీయనిర్మాణమునకు తోడ్పడు ఇతర పనులకు మేము పన్నుల విధించుకొనవలయుగాని సామాన్యఖర్చుకు పన్నులను విధించాలము.

బాతీయమినాద సంఘమువారు కూడ ఇట్టికంతివార్తను బంపిరి.

గాంధీ చుహత్తుని అభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

చుహత్తు ము

ఈ వివిధసమస్యలను గూర్చి నే నిప్పుడు భర్తవ చుచున్నాను. నేను మద్రాసులో నిచ్చిన యువనాగము లన్నిటిలోన, పంచములను గూర్చియు అస్పృశ్యతను గూర్చియు చెక్కుచేరనిగా ముచ్చటించి యుంటిని. ఇప్పుడు చివరకు అపంచములను గూర్చి క్లుప్తముగా చెప్పెదను. ఈ రాజధానిలోవలె చెక్కడను అస్పృశ్యులను అంతహీనముగా జూచుటలేదు. ఆయన నీచయే బ్రాహ్మణులను పట్టించి జేయుచున్నట్లు చెబుచున్నాడు. బ్రాహ్మణ విభలలో నుండ పంచములు వెళ్లరాదు. బ్రాహ్మణేతరులైనను ఇంతకున్న గౌరవముగ చూచుటలేదు. ఈ బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతరుల మధ్య పంచముడు నలిగి చచ్చుచున్నాడు. చెన్న రాజధానిలో గొప్పగొప్పదేవాలయములు గలవు. భక్తిమెండు. అచటి ప్రజలు విశాలతలములతో దీర్ఘ శ్రేణులతో నిరావృత శక్తి దేహములతో మహనీయతల గన్నట్లుచుండును. ఈ బహిరాదంబుములతో వారి మత మనుగంటి నట్లున్నది. శంకరుల వానిను రామానుజులవానిను జన్మించిన యీదేశములో పాటు బడి పనిజేసి దేశమునకు పునరాగతులుగ నుండు పోరులవిషయ మైదయునననాని చేసినటుల భూకృత్యముల నాచరించుటయే బ్రాహ్మణేతరులకున్నది. మనలోడివారలనే హింస జేయుచుండి నను దక్షిణహిందూస్థాన ప్రజలలో నాకు విశ్వాసముగలదు. గుర్రులు జరిపిన చొట్టనెల్ల యీ పంచముల విషయమై చేసెడి పాపము శమింపనిదే స్వరాజ్యమునందలి మని చెప్పియుంటిని. ఇకలూ నైదవ పంచము ప్రజలు ఇమ్మాడ్లీయ గౌరవించు చుండుట చేతనే ప్రపంచములో మనము సంఘభావ్యులుగ పరిగణింపబడుచున్నా మని నేను చెప్పియుంటిని. అసహాయా శ్రమముచేతనే ఇంగ్లీషువారియొక్కయు, మన యొక్కయు హృదయము మార్పుకొనెడి ననుచున్నాను. నిశ్చయముగ ముందు మనలో మార్పు జరుగవలయును. పర్యాయతే ఇంగ్లీషువారిలో జరుగును. అనాదినుండియు వచ్చుచున్న అస్పృశ్యతను ఒక సంవత్సరములో పోగొట్టుకొని మద్యపానమును బహిష్కరించి, యనాదిపక్షిక్షాహిణులు బయి ఒక్క సంవత్సరములో దేశము నకు కావలసిన 60 కోట్ల ఖరీదునస్త్రమును తయారు జేయుటకు కాలమును వినియోగించుకొడల దేశము మారిన దన వచ్చును. ఈ మార్పు ప్రపంచము సంతసు తలక్రిందు జేయును. అట్లు ఎప్పుడైతే జరుగునో అప్పుడు నాస్తికుడు సంకెము భగవద్భక్తులమును, భిక్షకుడు మున్నాడను విషయమును గూడ నమ్మి పోవడు. అందుకనియే నేను జెప్పెడిదేమనగా, ఈ విధముగ దేశము మార్పుకొనెడి నేని, ఇండియా మొక్క స్వరాజ్యస్థాపనార్హత ను ఏదేశమున న్నింపలగును. భారతదేశమునై కారుమబ్బు చెన్ని వ్యాపించినను, అస్పృశ్యద్రవ్యమునకై పశ్చాత్తాపపడి ఏదేశనస్త్రముల బహిష్కరించి నచో నేనో నేనో కనకమృదయులు నున్న యింగ్లీషువారు సంకెము మన దేశమునకు న్యాయత్యము నిచ్చివేసెద రని నేను భవిష్యత్తు శిష్టులను. హిందువులు నలయు నన్నచో పంచములను గూడ విమర్శించువాలుగ పరిగణింప గల్గుదురు. భారతీయులు నలయు నేని కావలసిన గుడ్డను, తిండినలెనే తయారుచేసికొన గల్గుదురు. అందుకనియే యీ సంవత్సరములో స్వరాజ్యము రాగలదని నా నమ్మకము. ఈమార్పు యుత్తలచేతను యంత్రము మారి పనుల జేయుటచేతను జరుగవలెను. దైవానుగ్రహమువలననే ఆది కా లు గు. భగవంతుడు మన ఆందరలోను ఏర్పరచుకొన్నను గలగజేయుటలేదని యెవరన గల్గుదురు? ఏదెట్లున్నను ప్రతి కాంగ్రెసుప్రచారకుడు అన్ని కోట్లను, పంచమునోదరులతో మిత్రత్వమును సంపాదించుకొన నలయును. హిందువులు కానివారితో, వేదములలో, ఉపనిషత్తులలోనున్న హిందూమతమును, భగవద్గీతలో నున్నట్టియు, శంకరాచార్య, రామానుజాచార్యులవారు చెప్పినహిందూమత ములను, ఎంతవరకు దైవవానినైనను అస్పృశ్యునిగ జూడవల సినదని చెప్పియుండలేదని వారికి బోధజేయవలయును. ప్రతి కాంగ్రెసుమతావలంబకుడును మతభేదములతో అహింసకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట పాపమని నెన్నుకొని శిక్షవలయును.

చెప్పెల్లు మార్పువారు: న్యాయవాదులు:-
బాబు మోతీలాలు భూమిగారు కదలలేక దుర్గులులై యున్నను, యువకునికలె నిర్మలనుకన్నులైయున్నారు. ఆయన

నన్నును, మాతానామమామదాలినిని పిలువనంపి న్యాయవాదు లను కాంగ్రెసులోని కాహ్వానించుటకును, వారిని ప్రజానాయకులుగ పరిగణించుటకును నిర్బంధపెట్టిరి. న్యాయవాదులను కాంగ్రెసు ప్రచారకులుగ నుండ వలదని చెప్పి లేదనియు కాని వృత్తిని మా నిజేయని వారు మాత్రము నాయకులుగ నుండగూడదని మాత్రము చెప్పియుంటిమనియు నేనును మహమ్మదాలీయు ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిమి. న్యాయవాదులని వచ్చిననోటనే చెప్పులుకుట్టువారిని గూర్చిగూడ చెప్పియుండుట చేత కొందరు కష్టముగ నున్నదని మోతీబాబుగారు నుడి విరి. ఇది వినుటకు నా కెంతయు విచారముగ నున్నది. నేనీ పత్రికలో వ్రాసిన యభిప్రాయము జ్ఞప్తికి వచ్చినది గాని వారి మనసును కష్టపెట్టవలెనని వ్రాసియుండలేదు. నేను న్యాయవాదుల విషయమై కఠినవాక్కుల నెన్నియో పత్రికాయుంటిని. కాని వారు జాతిద్వేషము కలవానినే నెప్పుడును తలచియుం డలేదు. న్యాయవాదులు నేను చెప్పిన దాని భావమును గ్రహించి యే యుండవచ్చును. నేను ఏదీవ్రాసినను మనసు నొప్పించవలెనని వ్రాయుటలేదు. మోతీబాబుగారు చెప్పిన పార్కలాలో నేను వారికి కష్టమును గలుగజేయవలెనను నుద్దేశముతో వ్రాసియే యుండలేదు. నేను న్యాయవాదినై యుండి, ఆపత్రిక నభ్యసించువారలకు కష్టము గలుగజేయుటకు నన్ను నేను మరచిపోను. ఇంతయకాక, ఫోరజిమ మెహతా, రానెదే, తియాబ్జీ, టెలాంగు, మన మోహకాఫూను, కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారున్నగు న్యాయ వాదులును, ఇప్పుడు జీవించి యున్నవారి మాటకాక, వారు దేశమునకై ఆద్యుతనేక జేసియుండిరి. ఎవరికిని మాటాడుటకు దైర్యము లేనప్పుడు వారే దేశస్వాతంత్ర్యమునకై వాదించ గలవారను, రక్షకులును తప్ప ఆయి యుండిరి. ఆయి తే యిప్పుడు వారిని నాయకులుగ పరిగణింపక బోవలసినదేనని దానికి కారణము కాలము మారినకొలదిని నాయకుల గుణగణంబులు మారవలసియుండుటచేతనే. దైర్యము, సహనము, నిర్భయ త్వము, వీరన్నిటికంటె ఆత్మత్యాగము, ఈగుణములు నాయకుల కుండవలయును. నిన్ను జాతులలో నుద్భవించినవాని కెవని నేని యీగుణగణంబులు గల్గెనేని ఆయనయే దేశనాయకుడుగ నుండగలడు. ఎంతవరకును ఈ గుణరాజు లేకున్నచో ఏమాత్రమును లాభముండదు.

భారతదేశమంతటను న్యాయవాదులు, వృత్తిని వదిలివేయ నివారు, ఈ తీర్మానమునకు సమ్మతించి, అనుయాయులుగ నుండు యెంతయు సంతోషము. నేనానాయకునకు దైర్యములో అనుయాయులు లేకున్నచో పని మొండియగును.

“అసహిష్ణుత ఉద్యమములో వ్యాపించినది. వృత్తిని వదిలి వేయని న్యాయవాదులను నిరాకరణవాదులు హింసించుచున్నారు” అని మోతీబాబుగారు చెప్పిరి. ఇది కొంతవరకు నిజము కావచ్చును. అసహిష్ణుతయే ఒకవిధమైన దౌర్జన్యము. దానివలన ప్రజాభిప్రాయాభివృద్ధికి ఆటంకము గల్గును. ఏదో కొంచెము త్యాగమును జేసి, ఖద్దరు ధరించినంత మాత్రమున నిరాకరణవాది దురహంకారమై తనగొప్పను చాటుకొనుటవలన ఉద్యమమునకు భంగము వాటిల్లును. నిరాకరణవాది వినయముగ నుండకున్నచో లాభము లేదు. తనకుతాను తృప్తికొందుచున్నచో మానవుడు అభివృద్ధికొనక స్వాతంత్ర్యమున కర్హుడు గాజాలడు. ఏదో కొంచెము మతభావముతో కొలదిమాత్రము త్యాగముజేసినవాడు దానియొక్క నీచత్వమును దెలిసికొన గలడు. త్యాగముజేయుట మొదలుపెట్టినదప, మనము ఏ మాత్రము త్యాగముజేయగలదుమో కనుగొని, దానిని మరింత యెక్కువ జేయుచు, సంపూర్ణముగ నాత్మసమర్పణము జేయు వరకును వెనుదీయగూడదు.

ఇట్టి పనిని జేయుటకు ప్రయత్నించినవారే కొలదిమంది. చేసిన పని కొంచెము. ఇందులకు సహిష్ణులై వినయసంపన్నులుగ నుండవలయును. మనము విడిగానుండి మనకు మనము సంతృప్తి కెందుచుండుట చేతనే యిటునటు మారులాడువారు మనలో కలియకున్నారు. మన పెప్పుడును మంచిమాటలతో వినయముగ వారికి నమ్రుకుటల జెప్పి మన యభిప్రాయములకు మార్పుచుండ వలయును. కాన మనము మనలో నేకీభవింపనివారితో వినయ విధేయలతోను సహనస్వభావముతో నుండవలయును. మన

భావములకు విరుద్ధముగ నున్నవారలను, దేశవిరోధులుగ నెప్పుటి కిని యెంచగూడదు.

అసహాయోద్యమములో నమ్మకముగల్గి యేదో కారణము చేత కొన్ని విషయములలో సహాయ నిరాకరణము జేయజాలని న్యాయవాదులును నితరులును, స్వదేశీ వ్రతమును వృద్ధిజేయుటకు నిశ్శబ్దముగ తోడ్పడవచ్చును. అందులకు నిశ్చలముగ బనిచేయువారలు చాలమంది కావలయును. వృత్తి నభ్యసించుచున్న న్యాయవాది, న్యాయస్థానములలోగూడ ఖద్దరు నేల ధరింపగూడదు? విరామమున్న వేళలందు. ఆయనయూ, కుటుంబముగోనివారును, నూలు నేల వరుకగూడదు? స్వరాజ్య సంపాదనమునకై వృత్తి నభ్యసించుచుండేకీ న్యాయవాదులు జేయుగల పనుల నేకము లింక నెన్నియో గలవు. కాన వృత్తినిభ్యసించుచున్న న్యాయవాది యూ, సహకారము జేయుచున్న విద్యార్థి యూ, తమకు పీలగుపట్ల నుద్యమమునకు నేవజేసినదని నేను తలచెదను. అందరును నాయకులు గాజాలరు కాని అను సరులు గావచ్చును. నిరాకరణవాదులు అట్టిదేశభాంధవులు తగినదేశ సేవ జేయుటకై సదుపాయముల జేయుచుండవలయును.

* * * *

ఒక యవరచ ప్రశ్నము.

హిందూ ముస్లిము సఖ్యతకును మాస్టాల యల్లరులకును గల సంబంధమును గూర్చి యొక విలేఖకుడు వ్రాసెను. ఆతడు వ్రాసిన యుత్తరములోని సారాంశము నిట ముద్రించుచున్నాను:

“హిందూ ముస్లిము సఖ్యతయందు నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు. కాని యీ మాపలా యల్లరి నాయందు సంధేహము గలిగింపజేసినది. కిలాఫతు విజయ మనగా ఇస్లాము మతమునకు బలము. ఇస్లాము మతమునకు బల మనగా మత మునకు చేర్చుకొనుటకు నిర్బంధము. ఇస్లాము మతము - ప్రాణ త్యాగము, అను నీ రెంటిలో నెన్నిమారు రోదో యొకటి వరింప వలెనని కోరబడి యుండలేదు? మాపలావంటి ముసల్మానులు అహింసావ్రతమునందలి పూజ్యతాములు గ్రహింపగలరా? ఒక వేళ మతముకొరకు తాత్కాలికముగ నహింసను కొనియాడినను మతవ్యాప్తియందు దౌర్జన్యము నవలంబింపకుండురా? హిందూ ముస్లిము సఖ్యతయందు నా విశ్వాసము చెడిపోలేదు. కాని నే నిప్పుడడిగిన ప్రశ్న లుచితమైన పని మీ రంగీకరింపరా?”

ఈ ప్రశ్నకర్తయంతటి యుద్ధియతునికీ తోచు కాబట్టి యాప్రశ్న లుచితముగ నున్న పని యంగీకరింతును. కాని యీ ప్రశ్న లన్నియుగూడ అపోహలవలన గలిగినవని నాయభిప్రాయ ము. ఇస్లాముమతము దౌర్జన్యమునై నాధారపడియుండిన కిలాఫతు ఆక్రమముగ నుండును. మతములో చేర్చుకొనుటకు దౌర్జన్యము నుపయోగింపవలెనని కొరానులో నెచ్చటను లేదు. “మతములో నిర్బంధములేద”ని స్పష్టముగ నాకొరానుగ్రంథమునందు గలదు. మతమునందు నిర్బంధము లేదను సిద్ధాంతమునకు మహమ్మదు ప్రవక్త జీవితమే గొప్పతార్కాణము. నాకు తెలిసినంతవరకు, ఏ మహమ్మదీయుడు గూడ నిట్టి నిర్బంధములకు అంగీకారము చూపియుండ లేదు. మతప్రచారమునకై యిస్లాము దౌర్జన్య మునై నాధారపడి యుండినచో, అది ప్రపంచములోని మతము లలో నొకటిగ నిలుపజాలదు.

నిజస్థితి కనుగొంద మన్నను, మహమ్మదీయు లందరును మతప్రచారమునందు నిర్బంధము నుపయోగించుచున్నారని చెప్పుటకు పీలులేదు. ఎప్పుడైనను నిర్బంధ ప్రయత్నములు జరిగిన, వెంటనే బాధ్యతగల ముసల్మానునాయకులు వానిని ఖండించి యున్నారు.

హిందూ ముస్లిము సఖ్యత యిరుపక్షములలో నందరును సర్వకాలములందు పోరబాటులు పడకుండు రని తెలుపదు. ఇందుకు బదులు మాపలాల నిర్బంధముల వంటి ప్రయత్నములు జరిగినను గూడ మనము సఖ్యతయందు ఋజువుగ ప్రవర్తించవలె నని బోధపడును. నిర్బంధ మవలంబింపబడినపుడు మధ్యవర్తుల మూలమున విషయములను పరిష్కరింప వలెనే గాని మతల ప్రతిక్రియగ దౌర్జన్య మవలంబింపగూడదు.

భారత స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు అహింస నవలం బించివట్టి హిందూముస్లిము సఖ్యత సంరక్షణమునకు గూడ అహింసావ్రతము నవలంబింపవలయును. మాపలాలు వాస్తవముగ నే తప్పుచేసినారు. కాని వారిక్రొత్తసిద్ధాంతమును చేపట్టు కుండులాగున నుంచుడిరి. వారు కిలాఫతును గూర్చి కొద్దిగ విని యుండవచ్చును గాని అహింసావ్రతమును గూర్చి వినియో యుండరు.

స్వరాజ్యమువలన మనకు క్రొత్త ముప్పు గలుగు నని మనము సందేహపడ నవసర ముండదు. కాంగ్రెసు కిలాఫతు ప్రచారకులను మాపలాలప్రదేశములకు బోనిచ్చి యుండినయెడల,

రంగునానీ పురంబున బసంగిపూలు వియ్యపు లేవులో పని చేయుచున్న ఒకరు ప్రతిరోజుననూ త్రాసి యిరుచుప్పులను సూడ త్రాగునుని పురికిల్లుమండి విస్తారముగా ధనము దుర్వ్యయముపరుచుచున్న ఆనానిని 19-9-21 నుంచి రంగునానీపూల, స్వభాతీయులు 100 మందిచేరిననభిళా; భగవంతునిసాక్షిగాను, అన్ని సాక్షిగాను ఈరోజు లగాయితు కల్లుసారాయినయిరా మత్తుపవార్ధములు పుచ్చుకొనని భూద్రవమాణియు నేసి మాన్సి చేసినందున స్వభాతీయులందరు సంతోషించడమే గాకుండా ఈరోజుమంది యాయద్యపానమును విస్మించినారు. ఈపక్షయములో ప్రామాణ్యుల శెట్టిబలిజనంభుమునారు గట్టిప్రయత్నమున సలుపుచు మద్యపానమును విడువుడని అందరకు బోధింపుచు భిలాపతు వుద్యమమునకు తోడ్పడుచున్నారు. ఈ త్రాగునీరుకు నాలమంది స్వదేశీకోట్లను బహుమతిచేసిరి.

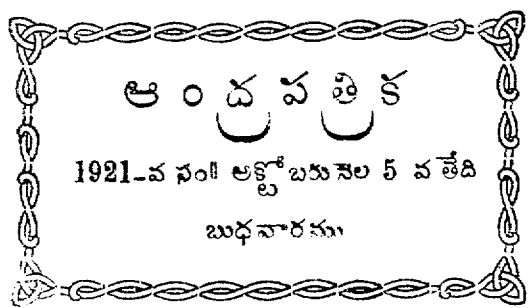
కావలెను.

ఒక ధర్మశాస్త్రము ధర్మము చేయుటకు క్రింద వివరించిన శుద్ధస్వదేశవస్త్రములు వెంటనే కావలసియున్నవి. ఏధర్మకు ఎక్కువ సంఖ్యలును వదియును వెంటనే వ్రాసిన, తెప్పించుకొనబడును.

ధోవతులు	47" X 7	గజములు	40
"	47" X 8	"	30
"	47 X 6	"	20
"	47" X 10	"	2

హిందూ సన్నకంచ లక్కరలేదు. సామాన్య మైన మంచి నేతిట్టలు కావలయును. ధర్మశాస్త్ర సమూహాను పంపిన, చూచి వెంటనే తెప్పించు కొనబడును శుద్ధవస్త్రములను సరసమైన ధర్మలకు బంపిన ధర్మకార్యమునకు దోడ్పడగలరు.

శుద్ధస్వదేశవస్త్రనియము.
7, తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

* హిందూ బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము:
భావిదశ

క్రలసల్ వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు రచించిన హిందూ బ్రిటీషు సామ్రాజ్యగ్రంథమునకు, బ్రిటీషు విమర్శకులు సామాన్యముగ గణబలుచెడి దృక్పథము కనపించుటలేదు. భావిదశగామును ఏమి కొంత వడి దూరదృష్టితో పరికించిరి. గ్రంథమునకు పీఠిక వ్రాసిన వైకౌంటుచాల్డేరుగారు, ప్రజాపరిపాలనాభిలాష ఎల్లెడల ప్రబలుచున్నందులకు, వెలుపు జూపుటలేదు. ప్రజాపరిపాలనాభిలాష గాఢమున కొలదియు, విప్లవముల కవకాశము దప్పిపోవును. ప్రజాపరిపాలనము కల్లోలకారణ మగునటుల సత్య దూరము. ప్రజాశక్తియొక్క సుందరస్వరూపము జూడజాలక, దాని వికారరూపమును మాత్రమే జూచుటచే, పలువురు భ్రాంతిచేతులై ప్రజాపరిపాలనము గురించి దురభిప్రాయములను వ్యాపింపజేయుచున్నారు. హల్లేరుగారు సూచించినట్లు, డిమోక్రసీ ఎక్కువ జ్ఞానము ప్రజలకును, పాలకులకును గలుగవలె నని గోరుచున్నది. జ్ఞానాధిక్యమువలన, కల్లోలకారణములు సమయగలవు. అధికారముతో జ్ఞానము విభితమయినకొలదియు, ప్రజాపాలనపు ఏకారూపము దొలగిపోవును. ఈపాఠ మింకను శత్యగతము గా లేదని, హల్లేరుగారు తలచుచున్నారు. కలకత్తా వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు, ప్రపంచ సంయోగమునకు బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము ముఖ్యధారముగ నుండువలయు నని ఆశించుచున్నారు. వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు, సామ్రాజ్యాభిమానులే. ప్రపంచాధిపత్యమునకు గాక, ప్రపంచాభ్యుదయముకొను, ఏమి సామ్రాజ్యము నుపయోగింపజూచుచున్నారు. సామ్రాజ్యమునందు, అన్ని భాగములకును స్వాతంత్ర్య మిచ్చి తద్వారా సామ్రాజ్యాతిశయమును ఏమి పెంపొందింపజూచు

* కలకత్తా వెడ్జిప్రజ్ఞుగారిచే వింపితియ: అడయారు ధయసాఫీకర్ పబ్లిషింగుహౌసువారిచే ప్రకటితము.

చున్నారు. ఆంగ్ల భాష మాటలాడెడి ప్రజల ద్వారా, జాతీయభావము అమగింటి ప్రపంచ సంయోగము చేకూరు నని వీరు తలచుచున్నారు. ప్రపంచసంయోగము, మానవ సాభిలాష్యమునకు మార్గము జూపు నని వీరికి నమ్మకముగలదు. తమ యభిలాష ఏతీయన కొనసాగునో వీరి గ్రంథమున సూచించిరి.

ఆసియాఖండమును సరకుగొననిది, ప్రపంచ సంయోగము బలపడదని, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు గ్రహించిరి. యూరపుఖండముతమకును ఆసియాఖండమును స్వలాభమున కుపయోగించుచుండెను. ఇందు నిమిత్తము పలువిధములగు దుర్మితికి పాల్పడెను. తుట్టతుదకు, యూరపుఖండమున ఆసియా అసహ్యపడుటయు గాక, యూరపు సాంగత్యమును మానవతనని తలచునంతటి స్థితి తలపించెనని, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు చెలుపుచున్నారు. సాశ్చాత్య నాగరికమును, సాశ్చాత్యపాలనమును బహిష్కరింప నెంచుటయే, సాశ్చాత్య ప్రపంచమునకు ప్రపంచసంయోగమునకును అపాయకరమని వీరు సూచించుచున్నారు. సహాయనిరాకరణోద్యమమే వీరి మనమును వెనుక కలతపెట్టియుండెను. అంతకు పూర్వము హిందూదేశము నెడ ఏమి గనుబలుచిన యభిమానమును, ఈ దేశమునకు వచ్చిన పిమ్మట ఏమి గనుకరుపజాలక బోయిరి. సహాయ నిరాకరణోద్యమము సాశ్చాత్యులపై ద్వేషము గలిగించుటలేదు హిందూదేశము తన ఆత్మకారవము నిలుపుకొనుటకే ఈ యుద్యమము పని జేయుచున్నది. సాశ్చాత్యులకును భాంతియులకును దృఢసంయోగము గుదురుట కే యుద్యమ ముక్కురకు వచ్చును. వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు గోరెడి వివిధ భాగముల స్వాతంత్ర్యము, సహాయనిరాకరణోద్యమము మూలమున త్వరితముగ సిద్ధించుటకు వీలుగలుగును. సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధి బడయుటకు కలకత్తా వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు వేరొక ఫలప్రదనుగ మార్గమును జూపియుండలేదు. ప్రస్తుత తరుణమున, గాంధీమహాత్ముడు హిందూదేశమును నడుపుచున్నట్లు, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు సంగీకరించెదరు. ఆతని యుద్దేశములను వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు విమర్శించిరి ఆతనవలంబించిన సాఫల్యముని గ్రహించిరి. ఈ తరుణమున హిందూదేశమును మరియొక ఐక్య దేశమువలె మార్చెడి రాజనీతిజ్ఞు డెవరయినను, ప్రపంచనివాసమును సంసిద్ధపఱచు నని, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు ఖండితముగ చెలిపిరి.

సంస్కరణశాసనమున, ప్రజలయడ గల నవిశ్వాసము స్పష్టముగ గనుపించుచున్నట్లు, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు రభిప్రాయపడిరి. బిసెంటుగారివలె సంస్కరణశాసనము అరచేత వైకుంఠము జూపుచున్న దని వీరు తలంచుటలేదు. శాసనోపయోగమును, పార్లమెంటుసభ వారు ఏర్పరచిన నిబంధనలు ముంత సంకుచితము గావించుచున్నవి. తాము చెచ్చిపెట్టిన చట్ట మేతీరునవయినను శాసనముగటకు, మాంటాగూగారు ముఖ్యసరకార్యముల ననేకములను విడనాడెనని, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు గ్రహించిరి. రొల్లెట్టుశాసనము నిర్బంధపడుచుండ, మాంటాగూగారు రూరకుండిరి. పంజాబు దుస్థితికి కారకులగు ఏడ్వయ్యరుగారిని తొలగింపకబోయిరి. ధైర్యమునపు ప్రభువుగారు రాజీనామా నివృత్తుల జేసుకబోయిరి. తుదకు దేశమంతయు అశాంతి భరితమై, విషమావస్థ జనించెను వ్యవహారము సంతమి తిరిగి మొదలెడి, భారతీయులతో పాలకులు ఐక్యవలయు నని, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు గోరుచున్నారు. సెవరసుసంధిని మార్చవలయుననియు, అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యమును బ్రసాదించవలె

ననియు, ప్రజలు గోరెన రని వారు భావించుచున్నారు. కోశస్వాధీనమును కొంతవర కొనగి, నిబంధనలను చక్కబఱచిన, ప్రస్తుత సంస్కరణములతో ప్రజలు సంతృప్తి జెందవచ్చునటులతో, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు చాల పొరబడినని చెప్పవలయును. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము వెంటనే సిద్ధించినగాని, హిందూదేశ మభివృద్ధి జెంద దని వారికి గట్టి నమ్మకము గలదు. ఒక్కవిధమున వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు లిబరలుపక్షమువారికన్న సంస్కరణముల సూక్ష్మ ఎక్కువ ఖండితముగ తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి. స్వపరిపాలనాంతరములను ప్రజలే నిర్ణయింప నర్హులనియు, ప్రజలు గోరునది వరప్రదానముగాక, సమాధానమునియు, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు చెలుపుజూడ, వారు ప్రజల స్వయంనిర్ధారణము సంగీకరించి రని గ్రహింపవచ్చును.

ప్రజల స్వయంనిర్ణయశక్తిని అంగీకరించి, వారి యభిలాషలను సఫలపరుచునో, ప్రస్తుత సమస్య సులభపరిష్కార మోగొనునో ఈ సంగతిని, ఆంగ్ల దేశము గ్రహించి, పాలుబడుట యావశ్యకమని, వేరుగ జెప్పుకొనలేదు. వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు, హైదవుల పాలనాసామర్థ్యము, ఆంగ్లేయులసామర్థ్యమునకు దీపిపోవునని దలచుచున్నను, ఆంగ్ల దేశీయులకన్న భారతీయులతో గుణవిశేషములు కొన్ని అధికముగ గలవని ఒక్క కొనుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశమున, లేబరుపక్షము నకు పరిపాలనా సామర్థ్యమున్నయెడల, హిందూ దేశమునకును గలదనియు, లేబరు నాయకులకున్న లోపములే హైదవనాయకులకును గలవనియు, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు యభిప్రాయము. శాసన సభల బహిష్కారము, అవివేక కార్యముని వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు చెలుపుచున్నారు గాని, ప్రస్తుత శాసన సభల వలన స్వపరిపాలనాభివృద్ధి కలుగదని, తెల్లమగుచున్నది. వెనుక నీ దేశమునందున్న పుడు చెలిపిన యభ్యంతరములనే, వారి గ్రంథమున గూడ తెలిపిరి. కాని, లేబరు నాయకులగు వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు, లేబరుపక్షమునకు పరిపాలనాధికార మింతవరకును చేకూరక బోవుటకు కారణమేమియో గ్రహింపలేదు. వాము సహాయనిరాకరణ వద్దతి నవలంబించిన, లేబరుపక్షమునకు ఇతర పక్షములతోబాటు పార్లమెంటు సభయందు అర్హతను లభించియుండెడిది. వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు నిరాకరణోద్యమ ప్రయోజనమును గ్రహింపక బోవుటచేత, దేశము సంచలన ప్రాచుర్యమును కనుగొనలేకబోయిరి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య మిప్పుడు శ్వేతసామ్రాజ్యముగ నున్నది. శ్వేతేతరులు పరాధీనస్థితియందున్నారు. కాని, వీరు ఇకమీద నలులనుండ సంగీకరింపక, స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నారు. ఆ కారణముచే, శ్వేతేతర స్వతంత్ర రాజ్యములను గూడ నిర్మింపవలయునని, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు గోరుచున్నారు.

హిందూదేశము, బర్మా, సింహళదీపము మొదలగు భాగములకు అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము నొసగవచ్చు నని, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు యుద్దేశము. ప్రాచ్యఖండవాసులకుగూడ సాత్వికనిరోధాదిరక్షణోపాయములు గలవనియు, అందుచే సాశ్చాత్యులు వారిని తిరస్కరింపజనదనియు, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు వారించుచున్నారు. బ్రిటీషుపాలు లందరకును సమాన మగు హక్కుల నీయుడనియు, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యప్రజలందరకును బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును విస్తరింపజేయు డనియు, వెడ్జిప్రజ్ఞుగారు చెలిపిన కోర్కెను ఆంగ్ల దేశ మెంతవరకు సఫలపరచునో చూడవలయును. హిందూదేశ సమస్య విషయమై ఆంగ్ల దేశ మింతవరకు, తగిన శ్రద్ధ వహింపలేదు. అధికారవర్గమువారి యధీన

మునకే దేశమును విడిచిపెట్టి, ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను అన్నియు సరిగ్గా కొనసాగు నని భావించుటచే, యనర్థము లనేకములు వాటిల్లుచున్నవి. ఐర్లండుదేశ వ్యవహారమును పరిష్కరించుటకు, లాయడబార్లి ప్రభుత్వము జూపుచున్న యాతురమును, హిందూదేశ వ్యవహారనిర్ణయమునట్లు వారు జూపకుండుటతోచనీయము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ముకుటమనందగిన హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్యములభించనిది, హిందూ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము పునర్నిర్మాణకార్యమున పాల్గొనజాలదు. ఇతరదేశములవా రీవిషయమై ముందంజ వ్రేచుచుండ, పేర్కొనకాంచిన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము వెనుకబడినచో, వెడ్డిప్రజ్ఞుగారు గోరేడ్డి ఏర్పాటు లెవ్వయు కొనసాగలేరవు. తెల్ల నల్ల భేదము లంత రింపవలయును. స్వయంనిర్ణయసామర్థ్యము అందర కునుకలదని గుర్తించి, తదనుగుణముగ ప్రభావ్యవహారములను సాగింపవలయును. లేనియడల, సామ్రాజ్యస్థ స్వరాజ్యాశయమునకు, విలువ దొలగి పోవును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపరిణామమును, నాగరిక ప్రకంచము, కడు జాగరూకతతో పరిశీలించుచున్నది. తనయావరణమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము స్వాతంత్ర్యమును సర్వత్ర నెలకొల్పగలిగినపుడే, పరరాజ్యస్వాతంత్ర్య రక్షణకు బూతుకొనఁ దగ్గర గలుగును. ప్రస్తుతఃకీర్తిలో సామ్రాజ్య మెంత వరకు విజయము బడయునో చూడవలయును.

మద్రాసు కార్పరేషను: పురకాంతి

కడుమారము చర్చజరిగిన పిమ్మట మద్రాసు కార్పరేషను సభలో, శివప్రకాశ్ మొదలియారు గారు పాడించిన తీర్మానమునకు జి. ఎ. నటేశ్వర గారు ఉపపాడించిన సవరణ యంగీకరింపబడినది. లేబరు కమిషనరుగారును, వారి శాఖయు, ప్రభుత్వమువారును కర్నాటిక్కు బకింగుహము మిల్లు సమ్మెట్టుల సందర్భమున క్రవర్తించిన విధమునకు, కార్పరేషను సభవారు అసంతృప్తి చెలిపిరి అద్దెదావిమలగు లేబరుయూనియను నుండి వేరుజేయుటకు ప్రయత్నించిన లేబరు కమిషను వారి చర్యలను వీరు గర్హించిరి. పోలీసు కమిషనరుగారును లేబరు కమిషనరుగారును వారి సహాయోద్యోగియు కలసి వ్యవహరించిన రీతికి అసమ్మతి జూపిరి. ఆ ప్రదేశమున జరిగిన అల్లరులకు విచారము జూపుచు పోలీసువారు కత్తులను బాంబులను తయారుజేసిన స్థలమును కనుగొనజాలఁ బోయిరనియు, గృహములను తగుల బెట్టినవారిని కనుగొని శిక్షింపజాలఁ బోయిరనియు, సాక్షిలు గావించిన వారిని కనుగొనలేక బోయి రనియు చెలిపిరి. క్రొత్త పోలీసు సిబ్బందిని ఏర్పరచి నందులకును అందుకయిన ఖర్చును వసూలుజేసి నందులకును, ఫీల్డ్ ప్రెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేట్లు లోబో గారి నీ సమయమున బడలాయించినందులకును, యసమ్మతి గనుపరచిరి. అందుచే నల్లరులగూర్చి విచారింది అయిలింగుకమిటీవారు తయారుజేసిన రిపోర్టుకు ప్రచురింపవలయు ననియు, కార్మికులలో నొకకక్షియు వారి విభిమానించి లేబరు కమిషనరు గారు మిల్లు కు పనివారలను నష్టము చేయగూడ దనియు, క్రొత్తగవంపిన పోలీసుసిబ్బందిని రిసివైచి, నిర్బంధపు పన్నును తొలగింపవలయు ననియు, క్లర్కలో లేబరుశాసనము కావించి అందులో యంత్రాలయాధికారులకును, పని వారలకును పోరాట మున్నపుడు ఆ పోరాటమును సమాధాన సంఘమువారిద్వారా తప్పక పరిష్కరించుకొనఁ దగిన ఏర్పాటు గావించవలెననియు, కార్పరేషనుసభ ప్రభుత్వమువారిని గూర్చి. మద్రాసు

కార్పరేషనుసభవారి సమయమున తమ విధా యకకృత్యమును నెఱవేర్చిరి. కార్పరేషనుసభకు, పరిపాలనావ్యవహారములలో ప్రభుత్వమునకు సలహానిచ్చుటకు సంయతము అధికారము లేదని, వ్యాపారావుగారు బలుకుట సామాన్యమని జెప్ప వచ్చును. మ్యూనిసిపలు కార్పరేషనుసభ, ప్రజల బాగోగులకు బాధ్యతవహించుచున్నది. చెన్నపురి వంటి ప్రధానపట్టణమున కొన్ని మాసములనుండి యు అల్లరులు ఎడతెగక జరుగుచుండుటయు ప్రజలు భయభ్రాంతులై కలవరపడుచుండ అధికారులు శాంతిని నెలకొల్పజాలకబోవుటయు, అవమానకర మని ఎంచకతిరదు. అట్టిస్థితిలో, మ్యూనిసిపలు వ్యవహారములు సక్రమముగ కొనసాగుటకు వీలుండదు. కార్పరేషనువారి పుష్కటికయినను మేల్కొని, తమ యభిప్రాయమును వ్యక్తపరచి నందులకు సంతసింపవలయును. కాని, అసమ్మతి తీర్మానము నొకనానిని గావించిన జాలదు. ఆది ప్రావిమలకును, తదితరులకును క్లర్కలో సమాధానము గుమర్తుటకు, ఎల్లరును ప్రయత్నించుట ధర్మమై యున్నది. ప్రస్తుత కలవరము దగ్గిపోయిన పిమ్మట గూడ, జాతి వైషమ్యములు చల్లారుల కెంతయో కాలము పట్టును. జాతి వైషమ్యము లొకసారి రగుల్కొని చెలరేగిన పిమ్మట వానిని ఉపశమింపజేయుట మిగుల ప్రయాససాధ్యము. అధికారు లెటుల మెలగినను, కార్పరేషను సభ్యు లీ విషయమై శ్రద్ధవహించి కృషి నల్పుట యావశ్యకము. భారతీయులలో నంతఃకలహము లి తరుణమున పొడసూపుట యనర్థవాయకము. అంతఃకలహములు సంఘీభావమునకు వేరు పురుగును. సంఘీభావమువలన స్వరాజ్యసిద్ధి క్లర్కలో గలుగునటుల, సత్యము. ఈ సంకీర్షి గుర్రెత్తిగి అద్దెదావిమలకును, తదితరులకును గల వైషమ్యభావము సంతరింప జేయుటకు, పుర ప్రమాఖులు పాలుపడుట యత్యావశ్యకము. కొంత కాలముక్రిందట, బీచిలో నొక సభజరిగి ఉభయ పక్షములకును సమాధానము గుమర్తుట కొక సంఘము నియమింపబడెను. ఆ సంఘమునా రింతవర కెట్టి ప్రయత్నియు జేసినటుల గనుపించదు. చెన్నపురి ప్రమాఖులు తమ బాధ్యతను గుర్తించి, ప్రజల యొకమత్యస్థాపనకు షోడ్డుదని యెడల, నగర గౌరవమునకు శాశ్వతభంగము కలిగించిన వారయ్యెదగు.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:—పట్టభద్రులకు పట్టప్రదానముహోత్సవము నవంబరు 10-న తేదీని సాయంత్రము 4-30 గంటలకు నెనేలు మందిరమున జరుగును.

అబ్బాసీ జెప్యూటీ కమిషనరు పదవి:—ఈపదవి నెత్తివేసి అసిస్టెంటుకమిషనరు చివరకేదనకు మార్పుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ఈయనకు నెలకు 70 రూపాయల అల్లవెన్న ఈయబడును. (ప్రచురణసంఘము).

ఇన్సు వెక్టరుహాకీఫ్ సెక్:—మిల్లు ప్రాంతములందు (జి. డివిజన్) పోలీసు ఇన్సు వెక్టరు హాకీఫ్ సెక్ గారు తరువశిక్సేటికి మార్పుబడిరనియు వారి స్థానమున నికలనుగారు పోలీసు ఇన్సు వెక్టరుగ నియమింప బడిరని తెలియుచున్నది.

నిన్న సిమ్లాపట్టణములో రాజ్యరక్షి మదరాసువాస్తవ్యులకు యస్. సత్యమూర్తి అయ్యగారుతో సంభాషించిరి.

వేల్పుయవరాజుగారు డిసంబరు 18 న తేదీని కాకి (చెనారెన్) పట్టణమునకు వెళ్తురు. కాకి విశ్వవిద్యాలయమువారు అప్పడతనికి దాక్టరు ఆఫ్ లెటరుస్ (డి. ఆల్.) అను బిరుదము నొసంగవలయునని తీర్మానించిరి.

మిల్లు అల్లరులు.

కొన్ని దినముల నుండియు అల్లరు లంతగ జరుగకొండెనను మొన్న సోమవారమునాడు కొన్ని ఘోరములు జరిగెను. సోమవారమునాడు దుండయము 11-30 గంటలకు అద్దెదావిడకులీలకున్న మహమ్మదీయ కూలీలుకున్న పోరాటము జరిగెను. పోలీసువారు రాసయమునకు వచ్చి కాంతి కెక్కువఁగము కలుగకుండ జేసిరి.

అప్పుడే పెరంబూరు బారక్కుకోడ్డు వెంట తిరుపతిదేవుని భూచక్రపుగొడుగు ఊరేగింపు జరుగుచుండెను. అహోరేగింపులొని వారును పచాపరచేరిన అద్దెదావిడులును రాళ్లు రువుకొనిరి. ముందు యెవరుప్రారంభించినో మూతము తెలియలేదు. ఎవైననెమి ఊరేగింపువెంట వెళ్లుచున్న హిందువులకును అద్దెదావిడులకును పోరాటముజరిగెను. అద్దెదావిడుల గుడిసెలు కొన్ని తగులపెట్టబడెను. పెద్దగండరగోపై, అందరును అరుచాచలపండాపీధిలొనికొన్ని పడవలైపీధిలొనికొన్ని వెళ్లి అచట యూరేషనుల యిండ్లపైబడి అచట సామానులను తగులపెట్టి పైకెక్కినటులచచ్చి నిప్పుచల్లాల్సెను. పోలీసు సూపరెంటుగారు వచ్చునరీకి అల్లరియంతయు సమిసిపోయెను. సాయంత్రముపూట మరల అద్దెదావిడులకును హిందువులకును పోరాటము జరిగెను. అప్పుడు పోలీసు సూపరెంటుగారు వచ్చి నలుగురు హిందువులను ఆరెట్టుజేసిరి.

పరిస్థితులు అప్పటికి చక్కబడినవనియేగాని పోలీసు వారు అటు వెళ్లునరీకి మరల నల్లరులు ప్రారంభ మయ్యెడివి. మరల సాయంత్రము 7 గంటలకు అచటనే అల్లరిప్రారంభ మాయెను. పడవలైపీధిలొని మ్యూనిసిపలు పెద్దకు నిప్పుంటించబడెను. అచ్చటకు పోలీసువారువచ్చి నిప్పునుచల్లాల్సి యద్దెదావిడులను ఆరెట్టుజేసిరి. మరల 8 గంటలకు పచాపరచేరిలో అల్లరులు ప్రారంభమై గుడిసెలు మిగిలినవాటికి నిప్పుంటించబడెను. ఈ కేసులన్నియు విచారణలో నున్నవి. నిన్న ఉదయమునుండియు నల్లరులు జరుగుటలేదు. (డెయిలీ యెక్స్ ప్రెస్సు)

ఆంధ్రవిద్యార్థి: అనంతపురము.

“ఆంధ్రవిద్యార్థి” రెండవసంపుటముయొక్క మొదటి సంచిక నూతనకాసుముతో వెలువడింది న్యాయపీఠికాతబోధనావిారి, రాజకీయవిషయములందు సైతము, విద్యార్థులందు, విశ్వాసముచే నిర్వహింపబడుచున్న పత్రికలును, పాఠ్యాంశభర్తమని సహృదయముగ సంపాదకీయవ్యాసములో సంగ్రహముగ చర్చించియున్నారు. జాతీయవిద్య యనువిషయమును గూర్చి శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావుగారు వ్యాసమునుప్రాసించియున్నారు. మనదర్శకమహాత్ముడైన ప్రస్తుతవిద్యార్థిభావమును తీవ్రముగ ఖండించుచు, జాతీయవికాసమొనగనట్టి జాతీయవిద్యమాలముకనే, స్వతంత్రకత్తి మేల్కొనగలదనియు, జాతీయభావములు సర్వజనహృదయములందు నిలుచుటకు స్వరాజ్యసంపాదనము దక్క వేరుమాగ్యములేదనియు, పీఠయగనుపించియున్నారు. ‘జలపవాహం’లను వ్యాసమున ప్రాగ్జేయల స్వాతంత్ర్యమునకును, ఆధ్యాత్మికజీవితమునకు పాశ్చాత్యులొనరించిన, యతకారమును జూపుచు, శ్రీయుత గోనగుట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు కొక వ్యాసమును ప్రాసించియున్నారు. ప్రబోధ మనుచిన్న వ్యాసమును సుధాకరుడు వ్రాయుచు, జాతీయకీర్త్యశీ ప్రబోధతత్వమందలి ముఖ్యమూత్ర మనియు, నేటిదినమున మన దేశములో గలుగుచుండు జాతీయోదరణమున, స్వభర్తసర్ధారణమునకు ముఖ్యస్థానమొనగవలయునని కోరుచున్నారు. చల్లా శ్రీమాచారములను చర్చించుచు, అస్పృశ్యతను తొలగించుటలో రోషమేమియులేదని పురాణములందలి నిదర్శనములతో జూపుచు, ప్రతిభాంతయుని కర్తవ్యమును నిరూపించి, వేదోక్తవ్యాస సమును ప్రయోచించియున్నారు. పరిపథములగు వ్యాసముల కీ విద్యార్థి పత్రికలో తావియ్యబడి యుండుటచే, పెక్కుండ్రకు పత్రిక రుచింపవచ్చును. ఆంధ్రవిద్యార్థి పత్రిక తనభర్తమును నిక ముందు యథావిధి నిర్వహించుగాక! (కేయోభిలాషి.)

25 తేదీ పున్నీపుట్ బాన్ సన్ గారు కాకినాడ విశ్వేయము. ఆ క్లెరుణమున వారికి ఊరేగింపు, సన్మానము జరుగును. ఒక బహిరంగసభ మ్యూనిపల్ ఆఫీసులో ఉంచబడును. ఈ సభకు డివాన్ జూదార్ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారిని అధ్యక్షుల వహింపగోరిరి. మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు స్వాగత పత్రమును సమర్పించెదరు. బాన్ సన్ గారిని సన్మానించు ప్రయత్నములు చేయుటకై సన్మానసంఘ మేర్పడినది.

ప్రేగుబాడ్డయము.

నల్లలుపురు, అక్టోబరు 4:—భయంకరమగు ప్రేగుబాడ్డయ ఇచ్చట చాలావివేకముగ ప్రారంభించినది. కొలది దినముల నుండి ప్రేగుతగిలినవారు మృతిచొందుచున్నారు.

మాపలాల విప్లవము

మలబారుకలవర్ష ప్రకటనము.

500 మంది మాపలాలు 30 వ తేదీన కుమారరాజుగారి వద్ద కేసును తలపడిరి. 40-50 మంది మాపలాలు హాజరైరి.

మాపలాలల్లరులు హెచ్చుట.

ఇటీవల అల్లరులు ప్రబలుచున్నవి. కాడకలుస్థావరీకి చేరిన క్రైష్ణయనుపేటలోని క్రైస్తవులు 70 మందికి వ తేదీ రాత్రి త్రేయిసులో ప్రాణభీతిచే పాలపూతుపచిరి. 1 వ తేదీన చాలమంది మాపలా లాపేటలోని కేగి 5 గురికి గాయములు కలిగించిరి. ఆయొరుగురిలోను నొక దుపాధ్యాయు డతడు చనిపోయెను. వచ్చిన వారందరును ఉలకతోటస్థావరీకి మేనేజరు డ్యువెనుగారియొద్దకు పోయిరి. 200 మంది సాయములగు మాపలాలు కట్టుపర్తి పోలీసు స్టేషనులోని కేగి ఒక కనిస్టేబులు మరి ముగ్గురిని గాయపరచిరి. మన్నారపూతుప్రాంతమున మాపలాలు కేసును తలపడినవి వదలిగా నున్నది. మాపలాలు మన్నారపూతునుండి కొరయపాడివరకు అట్టపాడి యాగుండ పోయి చుచు న్నారు. ఆ కొండ ప్రక్కను పోలీసువారు కావలియుంచబడిరి. వరసనతోట వరకు మాపలాలు వచ్చిని మేనేజరు పేరెరాగారు తెలుపగా నవటికి నేనలనుపంపిరి. కపడంగలకు శంకరనాయ రనునతడు తూపనాడుకు సమీపముననున్న కయి రోలియా గ్రామమునుండి. ఆతని పరిపాలములు కొంతకు నీడముగా నుండుటచే మాపలాలు ధాన్యము నెత్తుకొనిపోవుచుని ఆతడు కొంతమందిని కావలియుంచెను. 29 వ తేదీ రాత్రి అతడును అతని సహాయులును కావలియుండగా అర్ధరాత్రివేళ 20 మంది మాపలాలు వచ్చి పంటను కొనికొనిపోవుచుండిరి. అతని అనుచరు పోకడు తుపాకిని కాల్చెనుగాని గురితప్పింది. వెంటనే మాపలాలు వారివైది శంకరనాయరును కర్రలతో కొట్టి పోషియిరి. ఆ డెబ్బలవల 2 వ తేదీ వ్రదయ 5 వ శంకరనాయరు చనిపోయెను.

కేసులవిచారణ-మన్నారపూతు

29 వ తేదీని ఎల్లయనాయరును జామినామిన వలవలె నని న్యాయవాది టి. వి. సుందరయ్యగారు పిటిషను నెట్టిరి. ఎల్లయనాయరు గొప్పబంటులమువాడు. కుటుంబానికి ముఖ్య వారసు, అతనినై నేర మీమియు నిర్ధారణలేదు. హైకోర్టులో పిటిషను నెట్టగా యాకోర్టులో పిటిషను నెట్టవలె ననినని న్యాయవాది చెప్పెను. నేరము జామినామిన వార వదలదగినదిగాదు. రికార్డులేదు. 8 వ తేదీని ఆలోచించెద మని విచారణకర్త చెప్పెను. పిమ్మట సాక్షివిచారణ జరిగెను. 4 గురు గాత్రునిచ్చిరి. 30 వ తేదీని మరలవిచారణ జరిగినది ముద్దాయిని తమసాక్షులను విచారించవలెనని కోరిరి. నానుకాణమును తిర్యాయి దోచుకొని 300 రూపాయలు పట్టుకొనిపోయిరి. నేనావారినిద కేసుచేయుటకు పోలీసుస్టేషనుకుపోగా తిర్యాయి నాయుడనేమా పోలీసు వారికి చెప్పిరి. పోలీసువారు ప్రస్తుతాని రిని 7 వ ముద్దాయి చెప్పెను. మరే చాలమంది ముద్దాయిలు తాము నిర్దోషులమనియు నేపీలవలన కేసుచేసిరియుచెప్పిరి. పిమ్మట ముద్దాయిలపక్షమున న్యాయవాదులు ధీర్ధావల సాక్షులను అడ్డునవాన్సువేసిరి. రిని 3 వ తేదీని విచారణజరిగినది. మొదటికేసులోని 27 గు ముద్దాయిలపక్షమున సాక్షివిచారణ జరిగినది. పిమ్మట 24 గు ముద్దాయిలకేసులో ముద్దాయిలసాక్షులవిచారణ జరిగినది. 5 ముట్ట 39 మంది ముద్దాయిల సులూ సాక్షి విచారణ జరిగెను. ముట్ట అడ్డునవాన్సువేసిరి. 4 వ తేదీని మరల విచారణ జరిగినది. గురు ముద్దాయిలకేసులో 17, 20, 23, 24, 25, 27 గొయ్యిను ప్రధానులగుటచే వారికి చెరి 9 ఏండ్లు కఠినశిక్షయిడెను. 4 వ ముద్దాయికి 2 ఏండ్లును, తక్కినవారికందరికిని 8 ఏండ్లును కఠినశిక్ష విధింపబడెను. 24 గురికేసులో ముగ్గురికి 2 ఏండ్లును; ఒకనికి 5 ఏండ్లును, ఇద్దరికిచెరి 9 ఏండ్లును, నవారికి చెరి 8 ఏండ్లును కఠినశిక్ష విధింపబడెను. తక్కిన సులూ సాక్షి విచారణ జరిగినది. యొగ్గుల పక్షమున 54 గురు సాక్షులుంటిరి. 8 వ తేదీకి విచారణయిడెను. పిమ్మట తానూరు కిలాఫతు కార్యదర్శి విచారణజరిగినది. అతడురాజుపైని యుద్ధమునకు గడంగెను చేయబడెను. నీ వెదుకు న్యాయవాదిని నెట్టుకొన విచారణకర్త అడుగనేను వీరవాడవని ముద్దాయి చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞానుసారము ముద్దాయిపక్షమున

కుమారరాజుగారి

అభినందనములు

కాకినాడ

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 30:—29 తేదీ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు శ్రీయత గంటి సుబ్బారాయుడుగారు ఆధ్వర్యమున నుండగ గొప్ప బహిరంగసభ పురమండీర మైదానమున జరుపబడెను. శ్రీయత గుమస్తాడి కామారావుగారు ఈ తీర్మానము నుపపాదించిరి:—గంపలగూడెం కుమారరాజుగారు శ్రీ కొటగిరి వెంకటకృష్ణారావుగారు గంభాంజిల్లా మేజిస్ట్రేటు చేక్రి. ప్రా. కోడ్డు 107, 108 శిక్షనుల్లపకాగము పట్టుకొబడి నప్పుడు వారుచూపిన వైర్యవైఖ్యలకు ఈసభవారు వారిని అభినందించుచున్నారు. పిమ్మట శ్రీ బాదం సుబ్బారావుగారు గారు ఆమోదించిరి. శ్రీ మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు బరంపురం సభల విశేషములు ప్రస్తుత తిరిగితులు, ప్రభుత్వమువారు ఏమిలోచన పశుబలమును క్రిమి నలోనెక్కువల నాధారముచేసికొనుట, యిట్టిసంగతుల నుపన్యసింపిరి. ప్రభుత్వమువారు రింత కాంతియుతులగు నిర్మలహృదయులగు ఆనహావవాదుల జూచిన భయపడు తెందుకు! కాకినేత కలువపంపించిన కైలులో బ్రవేశించుటకు సంసిద్ధులగు నున్నామని చెప్పుచున్నప్పుడు ఈవాండ్లు ఈసిట్టుంచీలు ఈభుక్తులు ఇవన్ని యెందుకు?

తిరువూరుతొలుకా ఆనహాయ వాదులకు హెచ్చరిక.

శ్రీగంపలగూడెం కుమారరాజుగారివారు శ్రీ కొటగిరి వెంకటకృష్ణారావుగారు దొరతనమువారితో నిష్పంధింపబడి రను వార్తను వినినతోడనే, అగ్గింతముగు సంతోషమును, ఆనహాయాధ్యయమునందు పనిచేయుటయుననెడి యొకవిధమున నూతనోత్సాహము నామ జనియించినది. భీరుల నునీనిశ్చయ మిట్టి విషమకరీకులయందే వెల్లడియగును. ఏ రాండ్లయమునందు ప్రవేశపరిశీలనకుఁ జరిపినను ప్రభుత్వమునుండి వీరి కాంక్షభాషయందే మిక్కిలి యభిమానము గలదు. అభినందనాంధేయము పాదుసావరాభము మున్నగు సుప్రసిద్ధ గ్రంథరత్నముల నెన్నిటినిో రచించుచుటయేగాక గ్రంథాలయాద్య నేకభాషాసంబంధ మగు మహాసభల కధ్యక్షత వహించి భాషప్రచారములగు నుపన్యాసములనిచ్చి ప్రేక్షకుల నానందాంబుధి నొలపాడించిరి. ఎప్పుడో ఆనహాయాధ్యయము గాంధీమహాత్మునిచే ప్రతిపాదించబడెనో, నాటనుండి నేటివరకు నింతప్రభుభాషముగానించి మనకెల్ల ర కీయద్యుపతీత్యమును బాగుగా నేర్చి సాటి తాలూకాలలో చునతాలూకా కొకవన్నెను గడించుటయే

వాదిం చుటకు వి.వి శ్వ నాధ య్య గు గంగీకరించిరి. ముద్దాయి నాయక త్వము వహించి రిటిషను ప్రభుత్వమును రూపుమాపుటకు ప్రబల ప్రయత్నము చేసెను. రాజగోపాకరములగు నుపన్యాసముల నిచ్చెను. సాయుధులగు వలంటిరులను విస్తారముగా చేర్చెను. ఇతడును నితని అనుచరులును జిల్లామేజిస్ట్రేటును చంపవలె నని ప్రయత్నించిరి. ఇతడు జహిరంగముగ విప్లవమును ప్రోత్సహింపచెను. ఇతడు తానూరులో భిలాఫతు కోర్టులను నెట్టిచెను. ఇతడు ప్రధాననాయకుడు. అకోర్టులో న్యాయాధిపతి. 30 వ తేదీని తిరుగండీ లో నితనిగుంపు 3000 మంది కలకత్తరుతోగూడెనున్న నేనును తలపడెను. నేనును తుపాకులను కాల్చుగా గుంపు 30 గజములదూరమునకు పోయిరిచెను. తుపాకులను కాల్చుట మానిరి. భిలాఫతుజండాను పట్టుకొనినవానికి గాయము తగిలినది. అతడు క్రిందపడిపోయెను. అతనిజండాను టోపిని ఉద్యోగులు భద్రపరచిరి. అంతట నేనభి తరుముగా గుంపు మసీదులో కూచెను. వారిలో ముద్దాయిసూడ నుండెను. తరువాత ముద్దాయియు మరి పెక్కుమందియు వెలుపలికివచ్చి ఎదిరించిరిగాని అతనిని వెంటనే పట్టుకొనిరి. మీరు వెదలిపొందని గుంపుతో చెప్పుచునగా ముద్దాయి చెప్పెను. అంతట వారందరును వెదలిపోయిరి. ఆగుంపు చెదర చీలి దురాగతములను ప్రారంభించెను. దోపియులు ఇండ్లు తగులబెట్టుట మున్నగు దుష్కార్యములు వారివలననే జరిగెను. ఆనాడే పలునోట్ల నట్టి యల్లరులు జరిగినవి గాన నాకుట అదివరకే నిర్ణయింపబడెను. ఎన్నడువులనాడు పొన్నానితాలూకాలలో నొక్కనాడేవిప్లవము ప్రారంభమైనది. అని ప్రభుత్వన్యాయవాది చెప్పెను. పోలీసు డిప్టీసూపర్వైంటు భానుబాదరు అమ్మూసాసాబు, డిప్టీయిన స్పెక్టరు జువరలుమెయినువారిగుగార్లు సాక్షునిచ్చిరి.

ఓట్టపాలెము కేసు

27 వ తేదీని ఓట్టపాలెములో జరిగినవిచారణలో దోపిడిలో పట్టుబడినమాఫలాలలో 5 గురికి చెరి రెండేండ్లును నిదరికి చెరి 6 నెలలును కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

గాక ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి వివిధభాగములయందు దేశమునభలను గావించి మేఖగంభీరోపన్యాసముల నొనగియుండ మొన్న బహుపురములోజరిగిన ఆంధ్రమహాసభలో గాంతుకుతేక యొనగిన అధ్యక్షకాకుధారా మహాపన్యాసామ్యమును గ్రోలిహస్తాగ్రసవీచికల దేలియాడని యాంక్షలు గలర ఇట్టి మన వెంకటకృష్ణారావుగారు ధీరులకును సత్వరుతులకును ఆశయముగు కృష్ణజన్మస్థానమునకుం జనినని విరుతహమును జేందక మీరెల్లరు ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో పనియుచు వారులేనిలాపమును పూర్తిచేయుచునయు పద్మయంతలలో నేనును నేటినుండి యీ ఆనహాయాధ్యయమునం పనిచేయుటకు సంసిద్ధముగ నున్నానని విప్లవించుచున్నాకనుదన వెంకటనరసింహ జగన్నాధరావు, విజగడప.

తిరువూరు

శ్రీ కుమారరాజుగారు శ్రీకృష్ణజన్మస్థాన మలంకరింకరన్నసంగతి 29 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు తెలిసినది. అప్పుడే అందరు కొట్టుకట్టివేసి రామాలయమువద్ద చేరి వైశ్యులు ఇకమీదట విదేశవస్త్రములను తెప్పించమనినీ మావ్యవహారములన పంచాయతీద్వారా పరిష్కరించుకోగలమనినీ ప్రమాణపత్రికను వ్రాసికొని సంతకముచేసివారు, యింకాకొందరు చేయుచున్నారు. కలాటిలు తాళ్లు గియ్యచున్నీ పంచాయతీద్వారా వ్యవహారము పరిష్కరించుకొంటామనినీ ప్రమాణపత్రికను వ్రాసికొని సంతకములు చేయుచున్నారు. తిరి అందరు 3 గంటలవర ఆరామాలయమే చేరి, దేశీయనాయకుల పటములతోను కుమారరాజుగారి పటముతోను, జాతీయపాతకాలపిల్లుల కోలాటములుచేయుచు అందరు భజనకీర్తనలు చదువుచు మేళతాళములతో అందరు స్వదేశవస్త్రధరులై ఉత్సవము 8 గంటలవరకు జరిపిరి. తరువరి రాత్రి 9 గంటలవరకు మధునాదన రావుగారు వగైరాల ఉపన్యాసములు జరుగబడినవి.

గంపలగూడెము

30 తేదీని మహాత్ముని జన్మదినసోత్సవము అత్యుత్సాహముగా జరుపబడినది. మహాత్మునియొక్కయు దేశభక్తులయొక్కయు పటములతో మేళతాళములతో స్వరాజ్యభజనకీర్తనల బాడుచు పురజనులు బలసి రాగ ఉత్సవము జరిగినది. నాయకులను అనేకులు పుష్పమాలాలంకృతుల గావించి భూపహారతుల నొసంగి ఫలాహారముల నివేదనచేసిరి. దేవాలయమునందు ఫలహారములు చేయింపబడినవి.

ప్రతికాముఖమున గాక శ్రీకుమారరాజు జన్మదినవారు 1 సంగి రంగి విడిఖయిదు విధింపబడినది తెలిసి సాయంత్రము 6 గంటలకు పురమధ్యమునంగల కొతాయవద్ద సభ సమావేశమయినది. శ్రీవారి శిక్షవార్త నివేదించుచు గంభీరోపన్యాసములు జరుగబడినవి. బాలురు జాతీయగీతములు బాడిరి. సభ జయప్రదముగా నిర్వర్తించబడినది.

దాసు మరునూడనరావు పుతులుగారు మరకొందరు. ప్రచారకులును 60-70 మంది తిరువూరువాస్త్రులగు వాలంటీర్లు వగయిరా స్వరాజ్యనేవకులతో జెండాలతో మహాత్సవముతో ఈనెల 1 తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు ఇచట ప్రవేశించిరి.

గంపలగూడెం

బరంపురమునందు ఆంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షతవహించి స్వస్థానమునకు 27 తేదీ రాత్రి మరలివచ్చుచున్న గంపలగూడెం కుమారరాజు కొటగిరి వెంకటకృష్ణారావుగారు శ్రీకాకులమువద్ద అరెస్టుచేయబడినట్లు 28 తేదీ రాత్రి తంతివార్తవచ్చినది.

కృష్ణారావుగారివద్దనుండి వారిరెండ్డిగారికిని సతీయతగా రిని రాబడిన ఉత్తరములలోని అంశములు వారి దేశభక్తినిరూధిని స్పష్టత్యాయమును చేనోళ్ల వెలువరించుచున్నవి. ఇందరు జహిందార్లు రాబాలందరిలో ఈమహానీయు లొక్కచేయిట్టి దేశసేవాతత్పరత వహించి కాన్యకమమునకు గడంగినది. శ్రీవారి నభినందించుచు 29 తేదీ ఉదయము స్వరాజ్యజెండాలతో దేశభక్తుల పటములతో పూజలు వెంటరాగ ఊరేగింపులు త్వవము జరిగినది. దుకాణములన్నియు మాయబడినవి.

బొబ్బిలి

30 తేదీని మహాత్ముని జన్మదినము గమక ఉదయమున ఈశ్వరాలయమున సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై నభిషేకము గావించబడెను.

మధ్యాహ్నము రెండుగంటలవరకు భజనతో మహాత్మునియొక్కయు, లోకమాన్యనియొక్కయు భారతమాతయొక్కయు పటములను పట్టుకొని ఇంటింటికొంటొంటి విదేశవస్త్రములను తండితెచ్చి బజారులో స్వదేశస్వరాజ్యములై నుపన్యసింపి యేదుగంటలు కాగా నావిదేశవస్త్రముల నన్నిటి నూరదెలుకు తీసుకొనిపోయి అచ్చట దహనముచేసిరి. సాయంకాలము శ్రీలు స్వరాజ్యసిద్ధికై పార్వతికి కుంకుమపూజ చేసిరి. రాత్రి తొమ్మిదిగంటలు మొదలు పన్నెండువరకును స్వరాజ్యభజన చేయబడెను.

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

పశ్చిమాంధ్రమండలములు

[మ. ప్రత్యేకవిలేఖరుడు]

బల్లారి

శ్రీ. శే. ధర్మవరము కృష్ణమహాత్ములుగారి బుగళాలలోని మైదానమునందు మహాసభ కేర్పాటులు చేయబడెను. పురమంతయు మిక్కిలి శృంగారముగా నలంకరింపబడెను. సర్వముకురియుటచే ప్రకృతియే గాంధీమహాత్మునికి శాంతియువమైనస్వాగతము నొసంగెను. ది 20-9-1921 సం॥ రము సాయంత్రము 5 గంటలనియమిత కాలమునకు ముందే సభాస్థలమంతయు బ్రజలచే నిండిపోయెను. వర్షమువలన మహాత్మాగారు కన్నూలునుండి బల్లారికి మోటారుమీద మొదటి యేర్పాటుప్రకారము వచ్చుటకు వీలులేదనియురాత్రి 11 గంటల లైలుబండిలో వచ్చెదరుగనుక నప్పడే సభ సేర్పాటులు చేయుదనియు ధర్మవరము గోపాలాచార్యులవారిచేత గాంధీమహాత్ముని సంచారకార్యదర్శి పండితరత్న వార్తనవన సభనుండి ప్రజలు వెలిపిపోయిరి. రాత్రి 11 గంటల బండిలో గుంటకల్లునుండి గాంధీమహాత్ముడును, మాలానా ఆజద సాభానీ సాహెబుగారును, దేశభక్త మేకటప్పయ్యవంతులుగారును, హరినరాయణరావుగారును బల్లారిలో దిగిరి. నిశ్చయముగావారిని పూర్వోదాహృతసభాస్థలమునకు మోటారు బండిమీద గొనివచ్చిరి. రహదారి యిరువదిమైదు వేలప్రజలు నెక్కిండ్లు, స్త్రీలు నక్కిండ్ల కిక్కిరిసియుండిరి. పోలీసువారి సహాయ మవసరములేకుండనే దేశీయసంఘసభ్యులును వాలంటీరులు సభాకాంతి కాపాడిరి. నాయకులకు స్వాగతమునొసంగుచు గానాల రామమూర్తిగారు తనగుపద్యముల జదివినతరువాత బి. భీమరావుగారు బల్లారి మ్యూనిసిపల్ సంఘపక్షమునను, ధర్మవరము గోపాలాచార్యులుగారు బల్లారి పౌరులపక్షమునను, సుబ్రహ్మణ్యరాస్త్రిగారు హాసపేట మ్యూనిసిపల్ సంఘపక్షమునను, గానాలరామమూర్తిగారు బల్లారిజిల్లా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపక్షమునను, తారానాథ్ గారు ఆదోని కర్నాటక తాలూకాకాంగ్రెస్ సంఘపక్షమునను స్వాగతప్రత్యముల జదివిరి. మహారాష్ట్ర మిత్రమండలివారు, సరసవిద్యోగినీ నాటకసభ వారు స్వాగతప్రత్యముల జదివినతరువాత దేశీయసంఘసభ్యులొకరును కల్లూరి సుబ్బరామలుగారు నాంధ్రమునను, రాజారావుగారు కన్నడ భాషయందును పద్యములజదివిరి. ముసల్మాను స్వచ్ఛంద సేవకులపక్షమున నుద్దాభావయందలి సన్యాసవ్రతక చదువబడి యిప్పింపబడెను. వీనికన్నిటికి ప్రత్యుత్తరముగా గాంధీమహాత్ము డిల్లు హిందీభాషయందు పర్యవసించెను.

గాంధీమహాత్ముని యుపన్యాసము

ఈసభయందు నాక నేకసంఘములపక్షమున స్వాగత మొసంగబడినది కాని కిలాఫత్ సంఘమువారి స్వాగతప్రత్యముమాత్రమురాతేదు. స్వరాజ్యసంపాదనమునకు కిలాఫత్యుద్ద్యమము చాలముఖ్యమైనదిగాన బల్లారిమహమ్మదీయులు తమలోనియంతాకలహములను మానుకొని పంజాబువధలవంటి యౌవనులు లికమందు జరుగుచుండగట్లును కిలాఫత్తు అన్యాయము రద్దచేయబడుటకును స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు గృహింపబడెను. ఇక్కడ కర్నాటకాంధ్రరాష్ట్ర సమన్వయసమితిని తగాయిధా మిక్కిలి విచారమును కలిగించుచు స్వరాజ్యసంపాదనమున కడ్డుపడుచున్నది. ఈసమస్య పరిష్కరించుకొనుటకే సాధ్యము కానియెడల హిందూముసల్మానులమేళన మెట్లు సాధ్యము కాగలదు? స్వరాజ్యమును సంపాదించినతరువాత కర్నాటకు లిట్టి భేదమునకే తగువుదాడవచ్చునుగాని యిప్పుడట్లుచేసిన స్వరాజ్యమున కడ్డుముచ్చును. హిందూదేశమునందు నేను సంపాదించిన యన్నిప్రదేశములకంటెను బల్లారిలోని వ్యక్తులు స్వరాజ్యసంపాదనమునందెక్కుడు ఉదాసీనతను పహించియున్నారు. వారిలో నెవరును న్యాయవాదవృత్తిని మానినవారుకారు. ఇక్కడ నుండివచ్చిన చాడీకారు త్రములు నా కే పట్టణమునుండియు రాలేదు. వక్తిమీద మోపబడిన నిండలనుండి వారు తప్పించుకొనుటకు ఎక్కుడుమంది తమవృత్తినిమాని దేశమాతను సేవించెదరుగాక యని నేను కోరుచున్నాను. స్వదేశీవిషయములలో నాంధ్రదేశమున జరుగుచున్నపని నిరపమానమైనది. నాకాంధ్రదేశముమీద ప్రత్యేకాభిమానము కలదు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుట కాంధ్రలే ప్రధానులు కాగలరు. ఈమధ్య నాకు హాసపేటలోని డాక్టర్ గారు నన్ననిధారముతో నేయబడిన గుడ్డను బహులుచేసెను. ఆదారమాయనయ నాయభార్య చేతితో వడికినట్లు తెలిసికొని మిక్కిలిసంతోషించితిని. ఈదారము ఆంధ్రమండలములోని యితరజిల్లాలయందలి యేభాగము

లోని దారపు పరిశ్రమమునకును తీసిపోదు. మిరతదరును స్వదేశీని వృద్ధిపరచి స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకు గట్టిపని చేయవలెను.

స్త్రీల కొక్కమాట

తమచేత కడుక బడిననూలుతో నేసిన ఖద్దరుబట్టలనే ధరించవలెను. దివమునకు రెండుగంటలైదును ప్రతిస్త్రీయు రాట్నముమీద తప్పక దాదమును వడుకుచుండవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

సాభానీగారి యుపన్యాసము

మాలానా సాభానీ సాహెబుగారు యుద్దాభావయందు పర్యవసించిరి. మోటారుబండి ప్రేమనునుండి యిక్కడవరకువచ్చుచుండగా మార్గ మధ్యమున బండిని పట్టణములోనికి గొంపోవుటకు మీరు గద్దళముచేయుటవలన గొంతుపోవునట్లుగా నరచుటచే గట్టిగా మాటలాడలేకున్నాను. మీరందరును గాంధీగారు చెప్పినట్లు చేయక స్వరాజ్యమును గాంధీగారు సంపాదించెదరని రిలేమనస్సుతోనుండిన లాభములేదు. స్వరాజ్యప్రాప్తి భగవంతునిమీద నాధారపడియుండుటచే గాంధీమహాత్ముని యాశీశ ప్రకారము పురుషప్రయత్నమునకు గడంగుడు.

తరువాత నాయకులు మోటారుబండిమీద నేని సరసవిద్యోగినీ నాటకశాలయందు ప్రత్యేకముగ స్త్రీలకొర కేర్పాటుచేయబడిన సభయందు దొకటి రెండుమాటలు ముచ్చటించి ఆంధ్రరాష్ట్రీయజిల్లాసంఘాధ్యక్షులగు గోపాలాచార్యులవారి యింటికి వచ్చి కొంచెముసేపు ముచ్చటించి లైలు ప్రేమనుకు వెలిపిపోయిరి. ఉదయము 5 గంటల లైలుబండిమీద భాంబంకి ప్రయాణమైరి. గాంధీగారి జన్మదినముగా నీపురమునందలి ముత్యాలనాగప్పగారి కుమారుడు నారాయణప్పగారు ది 28-9-1921 సం॥ లగాయతు 10 దినములు వీధల కన్నదానము చేయుటకు సంకల్పించి యట్లు చేయుచున్నారు.

* * * *

బల్లారి ఆంధ్రకాంగ్రెసు కమిటీవారి స్వాగత ప్రముఖ శ్రీమహాత్ముడీ భగవాన్ మోహనదాస్ కరుణాచంద్ర గాంధీ మహారాజుగారికి స్వాగతము.

అతిపూజ్యులైన మహాత్మాజీ!

స్వామికార్యవరణతయందు దద్దిత్రియు లని వాక్కుకి కవి పుంగవునిచే రామాయణమున వినుతింపబడిన హనుమంత స్మగ్గి వాడు లేమండలములోని వాగో, లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుచే మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యమున కాదర్శప్రాయమని వర్ణింపబడియున్న శ్రీ కృష్ణదేవరాయల యాంధ్రసామ్రాజ్యమునకు ప్రధానగర్వమైన జ్యోతిషయనగర మే మంశలములోనిదో, ఏమండలమున విద్యారణ్యుని మహాపండితులును అల్లసాని పెద్దనామాత్యాది యాంధ్రకవులు నుద్భవించినో యట్టి బల్లారి జిల్లాలోని యాంధ్రమహాజనుల పక్షమున వినయ వివమిత గాత్రులమై సర్వంగాలింగితవసుంధరాలలంబున ప్రణామము లర్పించి నీసావన మూర్తికి వృందయపూజ్యముగా స్వాగతము నొసంగుచున్నాము. దుష్టులుదవు. శధికార శూన్యతనయ్య నీశ్వర సాహాయ్య ప్రేరేతుడ వగుటచే శత్రువులు నుండి ద్వానపంకంబున మునిగి పోవుచున్న భారతీయులకు స్వరాజ్యమును ప్రసాదించుకేసి యుద్ధరింప నుద్బోధించుచు కృతకృత్యుడవు కాగలుగుచున్నావు. పశుబలనున్నితయోధాధ్రావరుడవు గాకపోయినను యీ నీ దివ్య సందేశము నాలించుటచే భరతవర్షమున గల వీరానీకమంతయు దౌర్జన్యహిత మై నీ సహాయనిరాకరణపతాకము క్రింద శాంతితో నిలుచుండి నీ చూడలను నేదనామృతముగా భావించి శిరసావహించుచున్నాను.

హిందూమహమ్మదీయమేళనము భారతీయుల యార్థికస్థితిని పోగుచేయు చరక యంత్ర ప్రచారము నిర్ముఖతల నన్నృశ్యతా పాపము నుండి యుద్ధరించు దీక్షాభారేయత, పంజాబు హత్యలను కిలాఫత్తు అన్యాయమును బోగొట్టి అహింసామార్గమున స్వరాజ్యమును సంపాదించు ప్రయత్నమును మహాత్మా నీపురుషోత్తమత్వమును నేనోర్చి ప్రరించి యానేతు శతాచలపర్యంత భారతభూమిని గల సకల న్యాయుల వారిని నీ పదంకానుసరణమున నడువ ప్రేరేపుచున్నది.

ఈమండలమునందలి జనులు తినుట కన్నములేనంత దుష్ట రదాధిద్యముచే నీడింపబడుచుండుటచే భవత్ప్రబోధితంబగు సహాయ నిరాకరణబోధ్యమమునందివలలో సంతగా ముందుకువచ్చుటకు సాధ్యపడలేదు. అయినను నీ దివ్యచరణ సంగోజస్వస్థ లభించుటవలన మామండలము పవిత్రమై మాకు తానామును గూర్చుటచే నిజముందు సహాయనిరాకరణమందేమి, స్వదేశపత్రు దీక్షయందేమి, ఇతర స్వదేశ చేతిపరిశ్రమలాది నిర్దుష్టుల రక్షణయందేమి హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమునందేమి నేయేల నిర్విరోధ స్వరాజ్యసంపాదనమునందును తక్కిన దేశీయులవలెనే

ముందంజ వేయగల మని విన్నవించుచు నట్లు జరుగుటకు మమ్మార్గదర్శింప కేలుమోడ్చి నిన్ను వెతుకొనుచున్నాము.

భారతభూమి పునరుద్ధరింప గుర్జురాపమున నవతరించిన పురుషోత్తముడవైన నీకనంతిబలసత్వతేజములను జిరామురాగ్యముల నొసంగి భారతీయుల స్వరాజ్యోద్ద్యమమును కాపాడవలెనని దయామయుడగు నా పరమేశ్వరుని మరి మరి ప్రార్థించుచు మా యాతిభ్యలోపముల మన్నించవలెనని తమ సెలవు వేడుకొనుచున్నాము. మంచేమాతరసె.

ఇట్లు భవత్ప్రేమ దాసానువాదులు, బల్లారిజిల్లా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులు

పశ్చిమాంధ్ర దేశము

కర్నూలు తాలూకా దుస్సిరి

మ-రా-శ్రీ, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్య టంగుటూరి ప్రకాశంవంతులు, కాళినాథుని నాశ్వరరావువంతులు, పేరి నారాయణమూర్తి, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగార్లు పశ్చిమాంధ్రదేశములోని కాటకపు నివారణకొరకు చేసినటువంటి విజ్ఞాపన ననుసరించి రాట్నములతో వడుకునూలు తీయించి యిచ్చుటకున్న మగములద్వారా బట్టలను తయారుచేయించి పరిశోధనలను సల్పి కాటక నివారణకార్యకమమును ప్రారంభించుటకు గాను, నేనును, నిన్ను జాత్యుద్ధరణ కొరకై పాటుబడుచున్న శ్రీతెలికి చెర్ల రామమూర్తిగారును శ్రీయంత గూడూరి రామచంద్రరావుగారి సలహామీదట కర్నూలుతాలూకా నాగలాపుర మను గ్రామము వచ్చి యున్నాము. నా గలాపురము కర్నూలుకు 11 మైళ్ల దూరము లోకోద్ధరింపబడియున్నది. ఈతాలూకాలోను యితరచోట్లను వర్షము లెంతమాత్రమును లేవు. ఎచ్చటచాచినను ఎండిపోయిన మైదులు శుష్కించిన మనుష్యులు, పశువులు, తప్ప పచ్చనిమైదులు, బలిష్ఠకాయము గలిగిన మనుష్యులుగాని, పాడిజంతువులుగానికానింపవు. నాగలాపురములోనున్న యాయుట్టుపట్ల ఒక మైదు దూరములోనున్న నాల్గు అయిదు గ్రామాదులలో వడుకుటయందు నేర్పు రితనముగలవార నేకులు ఉన్నారు. చాలకాలమునుండి వడుకుటయందు ప్రోత్సాహము లేకపోవుటచే రాట్నము లనేకములు శిథిలమయ్యెను. ఈయట్టుపట్ల నాల్గుగ్రామములలో ఒకనూరు రాట్నములు మిగిలియున్నవి. ఇవియును కొలదిమానముల నుండి కొదిగొద్దిగా మాత్రమే పనిచేయుచున్నవి. వడుకుటయందు నేర్పుగలవారు దాదాపు వెయ్యిమంది లరు. రాట్నములు సప్త యిచ్చేసినయెడల వీరందరును వడుకుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. వీరు ప్రస్తుతము కాటకముచే బాధపడుచున్నారు. తామబాధకోర్కెలొక ఆత్మహత్యలనుగూడ గావించుకొనుచున్నట్లు వినికిడినలన తెలియుచున్నది. రాట్నములుకొనుటకుగాని, తినుటకు తిండిగాని సంపాదించుమార్గము గాని ఎంతక గవర్న మెంటువారు తాత్కాలికముగ నేర్పరచిన అతికినమగు పనులుచేయుచు (రాగు కొట్టుట) దినము 1 కి పురుషుడు 0 3 0 లును స్త్రీ 0 2 6 లును సంపాదించి ఆహారపదార్థముల ధర లెక్కువగుటచే యీస్వల్పద్రవ్యముతోనే అతికష్టముతో సాధములను నిలవబెట్టుకొనుచున్నారు. గవర్న మెంటువారు చేయుచున్న పని యిచ్చుట కూలీలకు కూలిమాత్రము యిచ్చుట తప్ప ప్రజలకు ఎంతమాత్రమును ఉపయోగము లేదు. ఈకోజున యిచ్చుటి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ప్రపంచకళమున మాతో గవర్న మెంటువారు యిచ్చుటికి అయివారు మాసములనుండి పనిచేయుచు రు 30,000/- లు ఖర్చు పెట్టివారని చెప్పిరి. ఇంతపెద్దమొత్తము ప్రజలకెట్టి యుపయోగములేని పనులయందు వృధాగా వెచ్చింపబడుట కడుకోవలసియును. అతికష్టతరమును, కేవలము విరువయోగమునకు రాష్ట్ర పగులగట్టు పనినుండి రాట్నములవైపు వడుగుల స్త్రీలను, తదితరపనివాండ్లను త్రొక్కువలెనని కనీసము దినము 1 కి 0-2-6 యివ్వవలెను. అట్లు యిచ్చనియెడల ఎంతకష్టతరమైన కాటకబాధచే రాళ్ల పనిచేయుచు గవర్న మెంటు యిచ్చే 0-2-6 తోనే జీవనము గడపవలెనని యున్నాను. గవర్న మెంటువారి వలే ది 1 కి 0-2-6 చొ॥ కూలియిచ్చి పని చేయించిన యెడల వ్యవహారికముగా ఎంతవత్తము వచ్చునో, లాభము వచ్చునో అను విషయములను గురించి ఫలితములను తేలుటకు మేము యిచ్చుట ప్రత్యేకముగా కొన్ని రాట్నముల మీద దగ్గిటనుంచే పనిచేయించుచున్నాము. ఫలితములయొక్క వివరములను త్వరలో ప్రచురింపగలము. ఈ ఉద్యమమున్న అభిమాను లందరు ధనసహాయముచే ప్రోత్సాహపర్చి తమకుగల దేశభక్తిని సాదర మానవులయెడ కనికరమును సాఫలప్రాధింపుచున్నాము.

సూరంపూడి కృష్ణారావు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వార్తలు.

సర్వప్రకారాలకా చించివాడగ్రామంలో ది 25-9-21 21-వ తేదీని కార్గ్రెసుసంఘమును స్థాపించినారు.

అసహాయోద్యమము ననుసరించి నిడదవోలులో ఉపాధ్యాయులుగానున్న శనివారపు సుబ్బారావుగారు తమపనికి రాజీనామా కోసంగిరి.

కైకాలూరుతాలూకా పేటకలిసింది, కొండంగి, గురవాయపాలెము గ్రామములందు గ్రామకార్గ్రెసుసంఘములు స్థాపింపబడినవి.

తాటిపర్తిలో 29 తేదీని ఒక శ్రీశ్రీ సభ జరిగెను. మహాత్ముడుక్షణ్ణిం చెను. చాలాలభిగణములు మహాలాయెను. ఖద్దర్పడ గృహము జరిగెను. 50 వేలప్రజలకు అన్నపద్రానము చేయుటకు ఏర్పాటుచేయబడెను.

16-9-21 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నేను కార్గ్రెసు సభ్యత్వమును పూర్తిగా వదులుకొనినట్లు ప్రకటించినారు. నేను వదులుకొన్నది, కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వము గాని, కార్గ్రెసు సభ్యత్వ మెంతమాత్రమును కాదు. కర్రా జగన్నాథదాసు, విజయనగరం.

29-9-1921 తేదీని రేలంగిగ్రామములో మధ్యాహ్నము శ్రీవిఘ్నేశ్వరాలయము యెదుట జరిగెన గ్రామ జరుపబడెను. మారంపూడి చినవెంకట హనుమానలుగారు, విదేశవస్తు విస్తరణ మునుకూర్చయ్య, రాట్నప్రతిష్ఠాపనమును గూర్చియు గంభీరోపన్యాసము నిచ్చియున్నారు. అనంతరము విదేశవస్తువహనము జరుపబడెను.

పొందూరుగ్రామమునుండి నీలిచాయవేసిన బట్టలు వేల కొలది యెగుమతి యగుచున్నవి. బెజవాడ వర్తకులు, యేలూరి వర్తకులు అపహరితముగా ఖరీదు చేయుచున్నారు. నీలిచాయ వేసెంతమాత్రమున స్వదేశవస్తువుకావలదు. ఖద్దర్పడే కావలసినవారు పొందూరు కార్గ్రెసు కార్యదర్శిగారికి వ్రాసికొనవలయును.

1 వ తేదీని బల్లారి జిల్లా ఎమ్మిగ్రహులలో మౌనవాద నివారణకై సమిపాయముల నాలోచించుటకై యీ తాలూకా బోర్డు ప్రాసిడెంటుగారు ఆధ్యక్షత క్రింద సోకసభజరిగెను. ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధప్రచుకొనెటంకిరకు పసిబిల్లులకు వృద్ధులకు ఒకశంకుకాలను ఏర్పాటు చేయవలయుననియు యిందువిషయమై జిల్లాకలెక్టరుకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి దిన్నవింపవలెననియు తీర్మానించిరి. వెయ్యి రూపాయల వరకు చందాని పడినది.

మొలవరం:— 24-9-21. మాగ్రామములో వారంగోలు లక్ష్మిదేవి మరణం వేదాంతం లక్ష్మీకాంతంగారున్నా మూడు రాజురావుగారున్నా, సహాయకారణములమున దొర్లస్వ రాహిత్యముగా విఫలముగా మూడుగిసములు ఉపస్థాపించినారు. మూడవదినం, బట్టలబట్టు మింగకవారివద్దకు మాగ్రామములు కొంతవరం, నాయకులకులసి విదేశవస్తువులు, కుట్టవద్దని పోధించగా చారలయలకంగీకరించిరి. ఆపట్టినండియు ఇతరగ్రామములనుండి విదేశవస్తువులు కుట్టించుకొనుటకువచ్చి ఆకాథం గులై వెళ్ళుచున్నారు. ఏమిటకొమిదమాచినను, స్వదేశవస్తువు ములేకాని విదేశవస్తువులు వచ్చుటలేదు. బట్టలవర్తకులు గూడా విదేశీయవస్తువుహిస్తారను చేసి దేశీయవస్తువులు తెప్పించుకొనుటలేక వచ్చారు. మాగ్రామసమిపపు అడవులలో ఫార్మేషన్వారిబాధలచే పదిగ్రామములగువులకు మేతతేక గడ్గోలు వెట్టుచుండ ప్రజలు పశుసహజ పట్టజాలక మాపాణములు అడవిపాలెనుననే అని వీరుతో పడిపోనుదినములనుండి ఇచ్చవచ్చుటలు మేపుకొనుచున్నారు.

ధర్మాజినాడెం:—ఈగ్రామం యేలూరుతాలూకాలో ఉండలపూడి కోడలూడ నున్నది. మేరకయూరు, ఇల్లూమిద టులుకిచ్చి క్రిక్కిరియుండక వికలముగా మధ్యమధ్య పాలములలో కుర్చుమైన. బాటలతో సలరాచున్నది. అసంఖ్య 20000. రౌధారిప్రక్కను లోకలుండు సుత్రమొకటిగలదు. సోకగ్రామములకు గలవు. కాని దానికి ఎవ్వడో యేర్పాటు ప్రచారగోడలు కూలిపడి దిబ్బయిపోయినది. గేటుకొరకు రక సంక

ములు రాతితో కట్టబడియుండినవి. అవి యీవధ్యను కూలిపడి త్రోవను కప్పివేసినవి.

సత్రమునకు చీకటిరాత్రుల చేరుట బహుకష్టము. గాన విధిలాంతకు అవసరం. దీనికి మా యేలూరుతాలూకా బోర్డువారు త్వరలో గమనించెదరుగాక.

ఇక్కడ ఒక బోర్డు పాతకాలకూడ గలదు. ఆంగారా నడికప్పునంగం విరిగి పడిపోయినది. వర్షము కురియునప్పుడు బంగారా కురియుటంజేసి బడి పొగదు.

ఇటు సహాయనిరాకరణోద్యమము బహుచక్కగ నెక్కులపు వారయ్యగారచే నడపబడుచున్నది. నారాయణస్వామి చేతను. పట్టుదలచేతను, ఒక హతీయపానశాల, ఒకపంచాయతీ కోర్టు ఒక స్వదేశీబట్టలకొట్టున్ను, ఊర నెలకొల్పబడినది. రాట్నములు చాలా పనిచేయుచున్నవి.

గుంటుపల్లి

బెజవాడతాలూకా గుంటుపల్లిగ్రామములో పెద్దల వెంకటసుబ్బయ్య చాదరిగారు విదేశవస్తువుహిస్తారమును గురించిన్న మధ్యపాననిషేధమునుగురించిన్న, దానివలన గలుగునట్లు ములగురించిన్న పంజాబుహత్యలనుగురించిన్న శ్రీమత్ గంపల నూడెం జమిందార్గారు కొటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదర్ గారియొక్క ఆరెన్సునుగురించిన్న ఉపన్యాసించియుండిరి. విదేశ వస్తువువహనము గావించి విదేశవస్తువుల ధరింపమని సభ్యులు ప్రతిజ్ఞ గావించిరి.

బెజవాడతాలూకా గుమూస్తాల రాజీనామా

16-9-21 తేదీన 613 నెం జి. ఓను పురస్కరించుకొని బ్రాహ్మణేతరులకు ఎక్కువఉద్యోగములను ఒకసంగ నవకాశము కలిగించుటకై తాదేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, యస్. రామయ్య గారు, మద్దాది విశ్వపతిగారు, కురుగంటి అప్పయ్యశాస్త్రి గారు, శంకరపురేశ్వరరావుగారు, మదుమారి హరినారాయణ గారు, గానుగపాటి వేంకటేశ్వరరావుగారు, దిట్టకవి పట్టాభి రామయ్యగారు బెజవాడయంతటి తమతాలూకా గుమూస్తాపదవులకు రాజీనామా లాసంగిరి.

శ్రీమతం బాలసుబ్రహ్మణ్యగుప్త యేలూరుతాలూకా సంచారము.

22-9-21 తేదీ శ్రీవారును, దాక్టరు అనంతశాస్త్రి గారు- హ-వ బోగయ్యశర్మగారు ధర్మాజినాడెం దయచేసిరి. మరునాడువయం ఆబ్బూరికల్లూర్తురు వనమాల రామలింగం గారితో శ్రీగుప్తగారున్ను, శర్మగారున్ను చాలవరకు చుకాణం రద్దీచేసికొనుమని బోధింప, నాయన చెల్లించిన రెండు మాసముల కన్నీడబ్బు గ్రామస్థులు యిచ్చిన మూసేనెడనని చెప్పెను. ఇంకను అక్కడ జేరినవారికి క్లుప్తముగా యువ్యమమును గూర్చి బోధించెయడెను.

దరిమిలా గుప్తగారిని వువ్వమాలా లంకృతులజేసి భజనతో గ్రామ సంకీర్తన జేయబడెను.

తర్వాత ౧౨ గంటలకు కొనిజెర్ల, అటనుండి, లోపూడి గ్రామములకు కాలినడకను వెల్లిరి. అక్కడ సహాయనిరాకరణమును గూర్చియు, కల్లుపాటల అన్యాయమును గూర్చియు, శ్రీ గుప్తగారు పట్టనించి అచ్చటి వెలకు దొరలను తాటి, యాత చెట్టును గీత కియ్యవద్దని బ్రతిపాలిరి.

అక్కడనుండి గుళ్ళపూడి గ్రామమువచ్చి అక్కడయొక చిన్న యువన్యాసమునిచ్చి తిరి వచ్చిరి.

నెల్లూరుజిల్లా నాల్గవ కల్లుపాటలు.

నెల్లూరుజిల్లాయందు ఇప్పటికి మూడుసార్లు కల్లు పాటలు జరిగిసర్కారువారి భగీరథప్రయత్నములకు మరవరాని యపజయము గల్గెను. మూడవసారి జిల్లాఅంతటను ఒక్కదినము నేనే 24 ప్రదేశములందు వేలముల జరిపిరి. ఈవేలములందు కొన్ని ప్రదేశములందు అర్ధరాత్రినయమున పాటలు జరిగెను. కొన్ని చోట్ల ఉదయము 7 గంటలకే జరిగెను. ఇంక కొన్నిప్రదేశములందు ఒక్కచోట పాట యని చెప్పి మరియొక ప్రదేశమున జరిపిరి. కొన్నిస్థలములందు పాటదారులకు పాటలకు ముందు పూర్తిగ కల్లు పోయించి వారికి ఒడంబడి తెలియని సమయమున పాటలు వెట్టించి రగి తెలియవచ్చుచున్నది. కొన్నిచోట్ల సర్కారు సోకతలను వారి పనులను తీసివేసెద వని తెలియించి పాడించిరి కొన్నిచోట్ల గ్రామ కరణపు మనసులు పనులను ఇచ్చెదమని ఆసంగిల్లి పాడించిరి. ఇట్లు సర్కారువారు విశ్వప్రయత్నములు చేసి పాటలు వెట్టించ బ్రయత్నించినను మొత్తముమీద ముప్పై అంగళ్ల కన్నను ఎక్కువ పొడలేదు. వీటిలో ముప్పాతిక పాటదారులు మరునాడే రద్దీచేయ వని అర్జీలను పంపుకొనిరి. ఇటుండగా సర్కారువారు పెండూరుపదతిని దొంగ

రచి అంగళ్లను పాడింక బ్రయత్నించిరి. ఈ పెండూరు సెప్టంబరు 24 వ తేదీని పుచ్చుకొనిరి. వీనిని నేకరించుటలో ఆబ్బూరి ఇక్కన్నెక్కరు చాలచిత్రములను చేయుచున్నట్లు తెలియపచ్చుచున్నది. పిదపావిహిను లగు పాటదారులయొద్దకు బోయి వారు వలదన్నను వారిపేర నిశానిచేయించి అర్జీలు పంపించుట రెండు మూడు రూపాయలకే పొడవమని పాటదారులు చెప్పగా 20, లేక 30 రూపాయలకు పొడిగట్టు వీరు అర్జీయందు వ్రాయించుట మొదలగు పనులు చేయించునట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. మరియు 10 సోజుల క్రిందట పాత్రో మర్రితిగారు మాయూరికి వచ్చి పోయిరి. వీరు పోగానే సర్కారువారు కొందరు నెద్దయను న్యులను పిలువనంపి వాకిని బలవంతపరచి కల్లుపాటలందు వారి సాయము నవేతించిరినియు నదంతకలదు. దీనికి ఫలితముగ ఈ క్రిందిగ్రామములందు అంగళ్లను వెట్టదలచి పెండూరుదారులు అర్జీలు పంపుకొనగా సర్కారువారు చాల కొదిది మొత్తము లై నను గనునింపక వై అర్జీలను సర్కూరించిరి (నెల్లూరు తాలూకాలో) అల్లిపురం, చింతారెడ్డిపాలెం, మరిగొండ, కోమరిక, ఈదూరు, కొత్తపాలెం, ఇందుకూరుపేట, గంగపట్నం, ఇసుకపాలెం, దమ్మాయపాలెం, కప్పలదొర్లు కల్డిక, నేలూరు, ముత్తు కూరు, కృష్ణపట్నం, లోటపల్లి గూడూరు, (కోపూరుతాలూకాలో) తలమంచి, ఇసుకపల్లికట్టు, అల్లూరు, నావిళ్ల, కింగపేట, హన్మపూడి, నార్తరాజుపాలెం, కోపూరు, దువూరు. నార్త మేపూరు, రామతీర్థం (కావలితాలూకాలో) కావలి, దేవలపాడు, జలదంకి, గట్టుపల్లి, మిట్టపల్లి, గూడూరు తాలూకాలో పిజిలి, తమ్మెనపట్నం, ఆత్మకూరు తాలూకాలో తాడిపర్తి, మహమ్మదాపురం, చేజర్ల, విహూరు, కలువాయి (కందుకూరు తాలూకాలో) కందుకూరు (కనిగిరి తాలూకాలో) పెద్దలవలపాడు. ఈ గ్రామములందు, ఇంకకు ముందు 24 స్థలములందు పాటలు వెట్టినపుడు పాటలు వెట్టిక 30 గ్రామములందు అక్టోబరు 1 తేదీ నుండి జంగళ్ల తెరవబడును. వైగ్రామస్థులు, ఆగ్రామములకు కల్లు పంపు గ్రామములవారు వెంటనే ఆయగ్రామములందు చెట్టనీయకుండునట్లు చేయవలెను. ఇంతవరకు మనజిల్లాలో జరిగిన పని కల్లు బహిష్కారపు సంవత్సరమున హిందూదేశమందలి యేజిల్లాలోను జరుగలేదు. ఇంతవరకు ఈయవ్యవసాయమున సహాయపడిన శ్రద్ధిహాసీయులు ఇనుమడించిన యుత్సాహముతో ఇకవై కృషిసల్పి కల్లును జిల్లాయందు నిర్మూలించినా మన్న పుణ్యమును. కీర్తిని పొందవలసియున్నది. జిల్లాయందు కార్గ్రెసు సంఘములు, దేశభిమానులు శ్రద్ధకహించి వెంటనే పనిబూనిన గాని మన ప్రయత్నము సెకవేరదు. తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య జిల్లాకార్గ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులు.

నెల్లూరుమండలమున న్యదేశీప్రచారము.

పూర్వమునుండియును నెల్లూరు జిల్లాయందు 2 లేక 3 తాలూకాలయందు దప్ప రాటములు యథానిధిగా తిరుగుచునే యున్నవి. వారు ధరించు వస్త్రములు ఎక్కువగా శుద్ధస్వదేశీ వస్త్రములే. అందుచేత మహాత్ముని కార్యక్రమమునందలి శుద్ధస్వదేశీ బోధచేయుట వారలకు వింతగా గన్నట్లువున్నది. ఇంతకాలము అట్టివారిని అనాగరికులుగా నెంచి నవనాగరకులు వారిని తూలనాడువారు. నేడు వారిపాదపద్మముల నాశ్రయింపవలసి వచ్చింది. మొదటమొదట ఒరంగల్లుబట్టలుకొని వారిమోసములు మనసుకు వచ్చినతోడనే మామండల కార్గ్రెసు సంఘమువారు క్లాఫునీయమైనమార్గ మవలంబించినారు. దర్శి, పానిలి, కనిగిరి, కందుకూరు, కనిగిరి తాలూకాలు వడకుటకు, నేయుటకు ప్రసిద్ధము. అక్కడనుండి ఎన్నియో బట్టలు ఏటేట ఇతరదేశములకు పంపుటగలదు. మాసంఘమువారు అచ్చటివస్త్రముల చక్కగా పరిశీలించి తెప్పించుటయు, నాలు కొని అరటనే నేయించుటయు, ఇతర తాలూకాలలోనికి పంపి వేసుంచుటయు శ్రద్ధతో చేయుచున్నారు. మామండలములో తయారగు సరకు మామండలమునకు భిన్ను వెట్టవలెనని మాసంఘమువారికోరిక. వడకిన నూలు ఎంత యున్నను సంఘమువారు కొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారు కొనుచున్నారు గనుక చరకు గలవారు సంఘమువారికి తెలుప వ్రాద్దికులు. ప్రతి విదేశీయులు వెలు హెచ్చించి స్వీకరిం పోవుచున్నారని తెలియగా మామండలియులగు కొందరు లక్ష్మీపుత్రులు కొనుగొలుచేయ బూసు కొనుచున్నారు. మంచిప్రతి యుండుచోట్లు మండల సంఘకార్యదర్శిగారికి తెలిపినచో వెంటనే ఎంతప్రతి యైనను కొనుగొలు చేయబడును.

కార్గ్రెసు సంఘమువారు రాటములు చేయించి విక్రయించుటయందు, బీదసాదల కుచితముగను, వాయుదాల మేరకు సామ్మ పుచ్చుకొనులాగున ఏర్పాటుచేసి రాటము తిచ్చుటయందు గలదు. మహాత్ముగాంధిగారు నియమించినకాలము యీపుల మండలములో నెక్కువభాగము శుద్ధస్వదేశీ ధరించి స్వరాజ్యమునకెదురుమాతురనట కెంతయు సందియములేదు. పాటూరు, సుబ్బరామయం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘము.

(గుంటూరు ౧-౧౦-౨౧.)

పంజాబురాష్ట్రములో రాజపుత్రులున్నా శుభస్వదేశీ ఖద్దరపత్రములున్నా అమితముగా తయారగుచున్నవి. ఆరాష్ట్రమునకు కావలసినన్ని తయారై యితరప్రదేశములకుకూడ మిగిలియున్నదట. ఆఫ్ గన్ ఫ్యాషనునకుగూడ నెగుమతిచేయుచున్నారట. ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఈనూలు, ఖద్దర కావలసియున్నవారు "పంజాబురాష్ట్ర సంఘ కార్యదర్శి, లాహోరు" వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. ఈ త్రేరములన్నియు ఆంగ్ల భాషలోగాని హిందీభాషలోగాని వ్రాయవలయును. వీరెనూలు రు ౧-౧౮-౦ లు మొదలు రు ౨-౧౦-౦ వరకు ఖరీదు అగును. ఉపరిఖర్చులు, గుంటూరుజిల్లాసంఘమువారు రాజపుత్రులను దానిలో తయారైనగుడ్డను నిల్వచేసియున్నారు. కావలసినవారు తెప్పించుకొనవచ్చును.

అఖిలభారతసంఘమువారు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి వదలివేసిన ఖాతాదేళమునకును పరదేశములకును ఉండవలసిన రాజకీయసంబంధములు అనువిషయమునకును వారు కృషిచేసి భాంధుపరచినతీర్మానము చేసి ప్రభాజ్ఞిప్రాయము కనబరచుటకై ప్రచురపరచబడినవియున్నారు. దీనిని సాకల్యముగా చిత్రించి విదేశవ్యవహారమున తెలిసినవారందఱను తమయభిప్రాయములను తెలుప ప్రార్థితులు.

౧. హిందూదేశపుప్రభుత్వము ఇండియాప్రజల యభిప్రాయమును యేమాత్రమును అనుసరించుటలేదనియు హిందూదేశపు సరిహద్దులను రక్షించుటకంటె హిందూదేశమును యెల్ల కాలమును తమ స్వాధీనమునందుంచుకొను ఉద్దేశ్యముతోనే విదేశ రాజకీయవ్యవహారవిధానమును తమ సాంప్రదాయ సారముగా నిర్ణయించుకొనియున్నారు.

౨. స్వరాజ్యము క్రింద హిందూదేశపు ప్రజలు సరిహద్దులనున్న రాజ్యములుగాని యేయితరపరరాజ్యములుగాని ఆక్రమించుకొనువాంఛ లేదు గనుకనున్న ఆయా రాజ్యములలోని ప్రజలకు కృత్రికముగగాని అయిష్టము అయినట్లుగాని ప్రత్యేక సంబంధములు యేర్పరచుకొను వుద్దేశ్యములేదు గనుకనున్న అట్టి పరరాజులెవరివలనను హిందూదేశ స్వరాజ్యమునకు యేవిధమయిన భయకారణము లేదు.

౩. సరిహద్దుప్రాంతముల నున్న రాజ్యములలో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువారు చేసికొనిన సంధిపత్రములలో హెచ్చుభాగము హిందూదేశము నుండి సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గర్వకాలములయందు ఆర్థికలాభమును పొందుచుదేశ్యముతో చేయబడినవని హిందూదేశప్రజలు తలచుచున్నారు. హిందూదేశపు ప్రజలనై ద్వేషములేజ్జియు ఆప్రజలప్రయోజనమునకు అవకాశము కలిగింప యిష్టము లేనట్టియు పరరాజ్యములన్నియును బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రభుత్వముతో యే విధమయిన సంధి చేసికొనరాదని హిందూదేశపుప్రజలు ఆయా పరరాజ్యములను హెచ్చరించుచున్నారు.

౪. హిందూదేశము స్వరాజ్యమును సంపాదించినపిమ్మట మహమ్మదీయులకు ఇస్లాము మతప్రకారము నిర్ణయింపబడిన మతసంబంధమయిన బాధ్యతలన్నిటిని గౌరవించు వుద్దేశ్యముతో సహజముగ యెల్ల కాలము తమ విదేశరాజ్యాంగ సంబంధవిధానమును హిందూదేశస్థులు యేర్పరచుకొందురని మహమ్మదీయు రాజ్యములన్నిటికిని స్పష్టపరచుచున్నారు.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

ఏలూరువార్తలు.

29-9-21:— మాయేలూరుపట్టణమునందు కల్లు సారాయలను త్రాగుడుదనియు, త్రాగినవారికి వారివారి సంఘకట్టు బాటలప్రకారము శిక్షలు విధింపబడు ననియు, నిచ్చట వివిధ సంఘములవారు ఏర్పాటులు చేసికొని యున్నటుల యిదివరలో తెలిపియుంటిమి. ఇపుడు ప్రజలందఱును సభగావించి 'గస్తీకమిటీ' అను పేరుతో నొకకమిటీని ఏర్పాటులుచేసిరి. దీనికి మాపుర ప్రముఖులగు సాబోలు వీరవెంకయ్యగారి నధ్యక్షులుగను, యల్లమిల్లి మంగయ్యపంతులు, గారిని కార్యదర్శిగను నేర్పాటు చేసిరి. మద్యపాన నిరసనోద్యమవాదుల నేతృత్వమున సభ్యులుగ చేరిరి. నూడు గస్తీపాటీలు ఏర్పాటు చేయబడినవి, పసరుపేటదర్గాణములనద్ద పనిచేయు గస్తీపాటీకి ఈదర వెంకట్రావు గారును, ఈదూరి సత్యనారాయణ గారును నాయకులుగ నేర్పరుపబడిరి. మాడేపల్లి గోడుమిదలపుండు దుకాణములనద్ద పనిచేయు పాటీకి పట్నగడ్డ రాధాకృష్ణమ్యగారున్ను, పడమటపిప్పిడు

కాణమునద్ద పనిచేయుపాటీకి ఉప్పు నారాయణమూర్తి వన్నం రెడ్డి నేదాంతరావు గారున్ను నాయకులుగ నేర్పరుపబడిరి. గస్తీపాటీలన్నియు వారివారి దుకాణములయొద్ద చక్కగ పనిచేయుచున్నారు. త్రాగుటకు వచ్చినవారిని త్రాగవలదని ప్రతిపాదిచెప్పట మూలమునను, అచ్చటినుండి పట్టుకొనిపోయి నీసాకాయలు ఎచ్చటికిపోవుచున్నవో తెలిసికొని, ఆగృహస్థులను చూచి యికముం దట్టియపవిత్రపుణిని చేయవలదని ప్రబోధించుట మూలమునను మొండితనముగ త్రాగుచున్న మహాయుల నాయకుల వ్రాసికొని వారివారిసంఘనాయకులకు తెలిపి తులకతులకు పాలుగావించుచుండుటమూలమునను, వారివారియొద్దకేగి వారి భార్యార్యుత్రాదులతోచెప్పి మందలిపించుచుండుట చేతను సారాయయ్యకృష్ణము చాలవరకు పడిపోయినది. ఇదివరలో దినమునకు 60 గాలములు అమ్మకము నిత్యము జరుగుచుండెనట. అట్టిది యిప్పుడు కోజుకు 20 గాలములకన్న ఎక్కువ ఖర్చులేదట. ఇంతటి అమ్మకవిధముగ సాగుచున్న యాయద్యమమును కొనవరకు సాగించి మాపురప్రముఖులు కార్యతయకోకర్తలు వదయందురుగాక యని వేడుచున్నారు.

ఈసందర్భములో ఒకచిన్ని విషయమును మనవిచేయవలసియున్నది. కల్లుగుకాణమునద్ద పనిచేయు గస్తీదారుల రావడము కలిగిన కలుగవచ్చును. కాని వానిన్నిటని సరకుచేయక వారిశరీరమును దేశోపకారము నిమిత్తమై ధారపోయవలసియున్నది. ఇవలపేట అరకుదుకాణమునద్ద నొకడు వస్త్రవిహీనుడై చేత కర్రలుచ్చుకొని, అనరానిపలకులను బాటుచు, గస్తీదారులపై బడి వారిబట్టల నూడదీసియు, వారిని తన్నబోయియు బలువిధముల ఆగడములు చేయుచున్నట్లు వినుచున్నాము. పోలీసుపహారా, సాట్టుపహారా బండియున్నను యీమందగి డిట్టి మరతములు గావించుట వింతగ నున్నది.

"రాజశేఖర శతావధానిగారి రాజీనామా":— రాజశేఖరులుగారు 1907 వ సంవత్సరమునకు గడప మోస్తూలు నందు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయందుత్తీర్ణులై 1908 ఆగష్టు 17 తేదీ ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టుమునసపుకోర్టులో లేఖరిగావుదేశించి తేటికి 18 సంవత్సరముల సర్వీసుగలవారు. వీరు కోర్టుపనిచేయుచుండినను ఆంధ్రభాషయందు దత్యంతము శ్రద్ధగలవారై యనేక గ్రంథములువ్రాసి భాషాసేవ చేయుచుండువారు. మేనెలలో నెల్లూరుపురమున ద్విగుణితామ్రావధానమొనరించి, మిక్కిలిగౌరవంపబడిరి. ప్రఖ్యాతతత్వవేత్తలు శ్రీచెల్లపిళ్ళవేంకటశాస్త్రిగారు వీరుచించిన వీరమతీచరిత్రను బలభంగుల మెచ్చుకొనుటయేగాక విపులమైనయిపోజ్జాతమును వ్రాసి ప్రోత్సహించియున్నారు. 28-9-1921. తేదీ కడపపురమునకు మహాత్ముడు గాంధీగారి యాగమనసమయమున మహాత్ముని యనుమతిపై (నెలకు రు 46-8-0 వేతనము) వీరికిగల యువ్యోగమునకు రాజీనామా మొనంపెదమని యట్లుచేసిరి. ఆంధ్రములో వీరుచించిన 15 పద్యములజదిరిరి. సభ్యులందఱును గడుమోదమునహించిరి. మహాత్ముడు తనయింపన్యాసమున రాజశేఖరులుగారి స్వాగత్య గమునకై చాల ప్రశంసించి యభినందించిరి.

ప్రకటన

వైశ్యకులజలగు కీర్తిశేషులైన అన్నం వెంకటరంగం శెట్టి కొమారుడు అన్నం బాదనయ్య శెట్టి 23-9-21 తేదీన యీ క్రింద వుదాహరించిన ధర్మకర్తల పేరిట రిజిస్టరు కాబడిన పూచీపుత్రమును వ్రాయించి యిచ్చియున్నారు. సదరు పత్రములో వ్రాసిన ప్రకారము అతని యావత్తు ఆస్తులలో అతని కేమియు నధికారములేదు. అతనికి ఎవరైన అప్పులిచ్చిన గాని మరి యే విధముగా అతనితో యీ సాత్తులగురించి న్యాయ హోర సంబంధములు కలుగచేసికొనినను వారందు వలన కలుగు నప్రకృష్టములకు పాత్రు లగుదురు. మరిన్ని అట్టి వ్యవహారములు చెల్ల నేరవు. సదరు పూచీపుత్రమును చూడగోచవారు మద్రాసు మైకోర్టుబిల్డింగున నెం 13 లా చేరుచు చల్లాగురుస్వామిశెట్టిగారి ఆఫీసులో చూడవచ్చును.

- 1. పుష్పటూరు ఆళ్ళాగు శెట్టి.
2. తాతా నాగయ్య శెట్టి.
3. పుష్పటూరు తిరువేంగడత్రాక శెట్టి.

కడప వార్తలు.

కడపజిల్లాలో కాంగ్రెసు విధానము ననుసరించి ప్రచారముచేయుటకుగాను శ్రీయుత ఇటికాల నూర్యనారాయణ, కన్నెగంటి నూర్యనారాయణగౌదరి చాలమగు సుబ్బారావు శ్రీధరిగార్లు కడపపట్టణము విచ్చేసి యిచ్చట పనిచేయుచున్నారు.

మార్గములో రాజంపేటలో 27 వ తేదీని ఆది, ఆలో జు గాత్ర సభ గావించి దౌర్జన్యరహిత సహాయ నిరాకరణము గూర్చియు స్వదేశీవ్రతమునుగూర్చియు నుపన్యసించిరి. 29 వ తేదీ సాయంకాలము కడపపట్టణమందు సభ గావించిరి.

నిర్బంధములు.

కడపజిల్లాలో సంచారము చేయుచు జాతీయ్యము పురి కొలుపుచు ఆంగ్లప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించు ప్రయత్నము చేయుచున్నారని ప్రతాపగిరి రామమూర్తి చివుటల శ్రీరాములు గాజులపల్లి వీరభద్రరావుగార్లు 108 శె. ననుసరించి ఒక సంవత్సరముపాటు సరియగు ప్రవర్తనలో నుండుటకు బామీను యివ్వవలసినదిగా జిల్లాకలెక్టరుగారి యుత్తరువున 29 వ తేదీ సాయంకాలము జిల్లానూపరింటెండెంటుగారు ఆర్డెనుచేసిరి. కలెక్టరుగారి యుత్తరువులో అసహాయోద్యమనాయకుల అజ్ఞలకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుచున్నటుల నుండగలరు. ముద్దాయిలు రాము దౌర్జన్యమును పురికొల్పుటలేదనియు, సాక్షిసాధనములు తమకేమియు బలకరము లేదనియు, కలెక్టరుగారు విధించు నెట్టి శిక్షనైనను తా మనుభవించుటకు సిద్ధముగా నున్నామనియు వాగ్దానిమిచ్చిరి.

గాంధీమహాత్ముని జన్మదినము.

కడప పట్టణమందు గాంధీ మహాత్ముని జన్మదినము కడువైభవముగా జరుపబడినది. మహాత్ముని యం గు ప్రజలకు గల గౌరవముచేతను గ్రామములో నుండు నాయకులు పట్టుపడిన కారణముచేతను, ప్రజల నేతలు ఉత్సవములో పాల్గొనిరి. 2000 ప్రజలతో కాంగ్రెసు ఆలయమునద్దనుంచి ఉరేగింపు మంగళవాద్యములతో బయలుదేరెను. మార్కెటు వద్ద సభజరిగెను. సభాస్థలికి పథచేరనప్పటికి 5000 సభికులు చేరిరి. శ్రీయుత మేడవరం గిన్నయ్యగారు అధ్యక్షతనహించిరి. గుంటూరునుండి దయచేయదగిన ఇటికాల నూర్యనారాయణ కన్నెగంటి నూర్యనారాయణ పాలడగు సుబ్బారాయచౌదరి గార్లు గంభీరవాక్యముల నిచ్చిరి. అసహాయోద్యమప్రచారకులు జాతీయ్యమును పురికొల్పుచున్నారని కలెక్టరుగారు నాయకులను పట్టుకొని నుత్తరువులోన్న సంకెటి ఖండించిరి. ఆంగ్ల దేశీయులు మనదేశములో నుగ్గీతముగా తిరుగుటకు మన మనకాశమివ్వవలయుననియు ఆంగ్లవ్యక్తులుగూడ మనకలాటి ద్వేషము లేదని యు స్పష్టపరిచిరి. ప్రతివారును రాటుముల నెలకొల్పవలయుననియు స్వదేశవస్త్రధారణ చేయవలయుననియు బోధించిరి దౌర్జన్యమున కేమాత్రమును మన యుద్యమములలో చొటులేదని ఖండితముగా చెప్పిరి. విదేశ వస్త్రధారణముతో సభముగివెను.

గుళ్ళపల్లి పున్నయ్యశాస్త్రి యను బాలుని 109 శెక్రింద ఆరెస్తుచేసి గుత్తికి తీసికొనివెలిరి.

పన్ను చెల్లింపకుండుట:— దెజవాడలో కంకిసాటి పోతురాజు గుప్తగారను వైశ్యయువకుడు ముగిసిపలపన్నును, ప్రస్తుతపు వెర్ మెన్ మానసంతవరకు యివ్వనని నిరాకరించెను. దెజవాడ బెంచీమేజిస్ట్రేటుగారు విచారణలేకుండ 10 రుప్లు జరిమానా విధించిరి. పోతురాజుగారు ప్రగారు జరిమానానుచ్చటకు కూడ నిరాకరించిరి. అందువెన 5 కోజులు ఖైదు విధింపబడెను. ఈజు 23-9-21 తేదీన చెప్పబడెను. పోతురాజుగారు 5 దినములకేమి నిరాకరముగా గడపి 27-9-21 తేదీన విడుదలై బయటకు వచ్చిరి. వీరు వైశ్యసాహసములు చూపి తక్కినవారికి మార్గదర్శకులైరి.

పున్నీపుర్ జాన్మకగారు.

అల్లవూరు, ఆక్టోబరు 4:— గతరాత్రి క్రైస్తవయువజన సంఘమువారికి పున్నీపుర్ జాన్మకగారు మద్యపానశేధమును గురించి యుపన్యసించిరి. ఈ దినము సాయంత్రము సుతేమాన్ న్యాయమూర్తి జాన్మకగారికి విందుచేయుదురు. అచ్చట జాన్మకగారు తిరిగి తమ ఉద్యమమును గురించి ఉపన్యసించుదురు.

కాకిరేవెట్టు.

ఆక్టోబరు 5 వ తేదీని పున్నీపుర్ జాన్మకగారు కామగమునకు వెళ్లుదురు. అచ్చట నాగ్యాపేటలో హిందూ వివిద్యాలయపు ప్రొఫెసరుగారి గృహమునకు ఆతిథిగావెల్లి, కొంత విశ్రాంతి తీసికొనినపిమ్మట, జాన్మకగారు ఉపన్యాసములను ప్రారంభించుదురు. పురుషులందఱునును వండిత మదనసాహస నూలవ్యాధి అధ్యక్షతక్రింద, జాన్మకగారు "మద్యపాన నిషేధము"ను గురించి ఉపన్యసించెదరు. ప్రొఫెసరు కేమెడిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద లండను మినమ మోస్తూలులో అతడు సరియొక యుపన్యాసము నియ్యవచ్చును. ఆక్టోబరు 7 వ తేదీని కాశీ విలత్తసంఘమువారతనికి రాజా మోతీచంద్ అబ్దుల్ గారి సమయ స్యాగతము నిచ్చెదరు.

ప సి ఫి కు వ్యవహారము

రుష్యాకు ప్రాతినిధ్యము లేకపోవుట

మద్రాసు మేయరుగారి ప్రకటనయిన వార్తలనుండి క్రింది సంగతులను మేము గ్రహించుచుంటిమి.

ఫిసిఫికు మహాసముద్రమునకు సమీపమునందున్న దేశములవారి ప్రతినిధులు ఆమెరికాలలో సమావేశమగుదురు. ఆయా దేశములవారి కున్న వ్యవహారచిక్కులను తుదర్శి ఆయుధములను యొక్కన నిర్మించుటవలన ప్రజలకు వ్యయభారము కలిగి క్రుంగిపోవుచున్నందున ఆయుధ భరణమును తగ్గించుటకు యేమి చేయవలసివచ్చియు యోచించుటకును, వారు ఒకరినొకరును, సభ నిర్వహ్యముగా జరుగుట కిష్టపడుచుండి సన్నాహములు జరుగుచున్నవి. పంపనలసినవారికి ఆహ్వానములు పంపుచున్నారు.

రుష్యాప్రభుత్వమునకు చాలదేశము ఫిసిఫికుసముద్ర తీరమం దున్నది వారికి ఆహ్వానము పోలేదు. సోవిటు రిపబ్లికు యొక్క విదేశ వ్యవహార కార్యదర్శి సంగతులను ఆత్యంత ప్రాధాన్య రిపబ్లికు మిషనుకు పైర్వీని అయిన ఆగార్ ఫిస్కరా చినా రిపబ్లికుయొక్క విదేశవ్యవహారమంత్రి డాక్టరు సేనుగారికి తెలిసిరి.

ఆ యుత్తరములలోని ముఖ్య విషయములను క్రింద ముద్రింపుచుంటిమి:-

డాక్టరు సేను.

చినా రిపబ్లికు విదేశ వ్యవహారమంత్రి.

మంత్రివర్య!

చినా రిపబ్లికుకును, రుష్యా రిపబ్లికుకును తిన్నని ప్రాతినిధ్యము లేనందున అతిప్రాచ్య రిపబ్లికుయొక్క విదేశమంత్రి వారు పంపించిన జాబును మీకు సమర్పించకలసిన దని కోరిరి.

అతిప్రాచ్య రిపబ్లికు మంత్రిగారి మాటప్రకారము సేను తమ కోరికను సమర్పించుచుంటిని.

నాకు తమయం దెక్కువ శ్రద్ధగోచరము కలదని యీ సందర్భమున నుపచేసికొనుచుంటిని.

సి. ఆగార్ ఫి.

అతిప్రాచ్య రిపబ్లికు (చినా) యొక్క మిషనుకు

ఆక్టింగు ప్రెసిడెంటు

పికింగు ఆగస్టు 17:

డాక్టరు సేనుగారికి

చినా రిపబ్లికుయొక్క విదేశమంత్రి.

మంత్రివర్య!

వాషింగ్టనునందు కొద్దిరోజులలో ఫిసిఫికు సముద్రతీరమునకు సమీపమునందు గల రాజ్యముల ప్రతినిధులు సభచేయుదురని విదేశములందు ప్రకటించుచున్న పత్రికలలో కలదు. ఆ వార్తలవలన సంగతి రుష్యా ప్రభుత్వమునకు తెలిసెను. రుష్యా రాజ్యమునకు కూడ ఫిసిఫికు సముద్రతీరమునందు దేశము కలదు. అందుచేత రుష్యాకు ప్రమేయమేలేకుండ సభజరుపుదురని చాల ఆశ్చర్యము కలిగెను. రుష్యా రిపబ్లికు, అత్యంత ప్రాచ్య రిపబ్లికులకు ఫిసిఫికుతీరమునందు రాజ్యమున్నది. సభను జరుపదలచిన రాజ్యముల కేసంగతి తెలియకపోలేదు. వారికి తెలిసియుండియు రుష్యా రిపబ్లికును, అత్యంత ప్రాచ్య రిపబ్లికును సభకు ఆహ్వానింపలేదు. రుష్యా ను ఆ హ్వానింప న కక్కరలేకుండ గానె ఇతర రాజ్యముల వారు రుష్యా దేశపు బాధసభ్యములను కాపాడుదురట. ఇప్పుడున్న రుష్యా గవర్నరు పెంటుకు ప్రత్యామ్నాయముగ క్రొత్తప్రభుత్వ యేర్పడినచో ఆప్రభుత్వప్రతినిధులను ఆహ్వానింపవచ్చునట. సభలో జరిగిన నిర్ణయములను వారిచేత నంగీకరింప చేయవచ్చుట.

రుష్యా ప్రభుత్వముపక్షమున ప్రాతినిధ్యము వహించుటకు ఎవరికి హక్కులేదు. ప్రజల ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నందువలన, ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ ఏదో ప్రభుత్వమును నెట్టించదలచుటచేతను, ఎవరును కూడ రుష్యాపక్షమున ప్రాతినిధ్యము వహించుట కర్హులుకారు.

ఆ రాజ్యముల భవితవాడగా వారు రుష్యాలో క్రొత్త గవర్నరును కలిగించుట కనుగుణ్యముగ నున్నట్లు తెలుసు. వారి యాపముగ క్రొత్త రుష్యా వ్యవహారములలో చేయి చేసికోవలెనని డాక్టరు సేను తెలుసు.

ఆ సభలో రుష్యాకు ప్రాతినిధ్యము లేకుండ చేసినందుకు రుష్యా దొరననువారు ఆతేసించుచున్నారు. సభలో రుష్యాకు ప్రత్యక్షమొకటి సంబంధముకలదు. రుష్యావారిలో నానించుకుండ ఫిసిఫికు వ్యవహార మెవరును తుదర్శనపడదు.

అనహాయోధ్యుడు

చిటిగాంగు కేసులు

జి. ఎం. సెనుగు ప్రకారమైన తేబడినకేసు 4 వ తేదీని విచారణకు రాగా ఫిర్యాదీలు కేసు వదలుకొనినట్లే చెప్పిరి. గుప్త గారిని బానిసను వృత్తా విమిన్ని కోరకుండనే వదలివేసిరి. కళాశాలలో ప్రాధానముగా నుండిన వృషేంద్రచంద్ర యెన్టీ, చిటిగాంగు సిక్కు దేవాలయమున నర్మకుడగు కృపాశాస్త్రిదాసుగార్లను బానిస నడుగ గా వారియ్యనునిరి, చెరియొక ఏడుకొనశిక్ష విధింపబడినది.

బారిసాలు కేసు.

బారిసాలులో విదేశబట్టల అమృతమును నిరోధించిరి 8 గురు కాంగ్రెసు వలంటీరులవైన కేసుచేసిరి. అట్లు నిరోధింప కూడదని మేజిస్ట్రేటు చాటింపు చేయించెను.

శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారు

చోడవరము వెళ్లుట.

శ్రీమతి లోకజనని డాక్టరు లక్ష్మీబాయిమ్మ గారును వేంకటాచలగారును రాజానరసింహరావుగారును చోడవరమునకు రాగా గ్రామస్థులు వారి ను కేసింపు తోతీసి కొనివెళ్లిరి. గారీ శ్వర స్వామి దేవాలయమున శ్రీలనభరిగినది. 100 మంది శ్రీలు వచ్చిరి. దేశీయ సేవయందు శ్రీలు పురుషులకు తోడ్పడవలెను. విదేశబట్టలను త్యజంపవలెను. చెరసాలకే సంసిద్ధులు కావలెనని వారిమణులు తిరుపురు నుపన్యసించిరి. విదేశబట్టలను తగులబెట్టిరి. పిమ్మట కల్లు అపాణిలోనికివెళ్లిరి. రాజానరసింహ రావుగారు హిందీలో నుపన్యసించిరి. ఆజ్ఞాతికన్యారణమునకు సంసిద్ధులు కావలెను. విదేశీస్థలము త్యజంబవలెను. కారాగృహములకు పోవుటకు వెనుదీయగూడదని నరసింహరావుగారును మహిళామానులందరు నుపన్యసించిరి. సభకు 5 వేలమంది వచ్చిరి. తిలకునిధికి ధనము చేర్చబడినది. విదేశబట్టలను తగులబెట్టిరి.

టంగుటూరి ప్రకాశగారి సంచారము

శ్రీకృష్ణము, యిచ్చాపురము, జయంతిపురము, పూండి, బాబువాక్రిభాతుశములకు వెళ్లి 3 వ తేదీకి విజయనగరమునకు వచ్చిరి. 5 వ తేదీ సాయంకాల మచటనుండి బయలుదేరి విశాఖపట్టణము వెళ్లెదరు. 8 వ తేదీకి బహుశా కాకినాడ చేరెదరు.

రుష్యావారి ప్రమేయ మేమియు లేకుండ సభ జరుగుచున్నది గనుక, సభలో జరుగు నిర్ణయములను రుష్యా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపజాలరు. సభా కార్యక్రమములో రుష్యావారి కేసంబంధము నుండదు గనుక, సభలో జరుగు తీర్మానములను మాన్యుటకు గాని రద్దుచేయుటకు గాని మరీ దేనిని చేయుటకు గాని రుష్యావారికి పూర్వ స్వాతంత్ర్యమున్నది. రుష్యావారు తమకు తోచినట్లు సర్వత్ర సర్వవిధముల తమ అధికారములను చెల్లాయింప గలరు.

తమకు వ్యతిరేకముగ నున్న కార్యములు నెగ్గుకుండ రుష్యావారు చేయగలరు. సభలో జరిగే నిర్ణయములు వ్యర్థములు నిర్ణయములని చెప్పగల ఢిల్లీలో రుష్యావారు నున్నారు.

మాకు వ్యతిరేకముగ పుట్టబోయే ప్రతి విధమ ప్రభుత్వమునకు ఇతర రాజ్యములు చూపు అధికమువలన వారికి మాయందు ద్వేష మున్నట్లు భావించుచుంటిమి.

ఆయుధములను తగ్గించురని తెలిసినది. ఆయుధ నిర్మాణమువలన క్రుంగుచున్న ప్రజలకు పన్ను భారములేకుండ చేతుమని చెప్పిరి. ఇది నిజమని తేలుటకుమరీ దేమి నిదర్శనములు చూపగలరు? ఏమి నిదర్శనములు చూపుదురో రుష్యాప్రభుత్వమువారు తెలియజేరెదరు. రుష్యాదేశములో సంఘమునందు జరిగిన మార్పువలన ఆయుధభరణ నిర్ణయభావము తలయెత్తెను. కాని రుష్యావారు సభలో నుండరు. సభలో జరుగు నిర్ణయములు వారికి తెలియకుండ జరుగును.

సమస్తీగ చేయనిర్ణయములలో రుష్యావారిమాట వివరమునకు నున్నందున, ఇప్పుడు లోకమును బాధించుచున్న కష్టములను నివారించుటకు చేయుకార్యములవలన ప్రస్తుతముకంటె క్రొత్త చిక్కులు తలయెత్తి లోకము మరింత పీడింపగును.

సి. పెరినెను

రుష్యా సోవిటు నెడలేటివు రిపబ్లికు

యొక్క విదేశవ్యవహార నిర్ణయమంత్రి.

పన్నియాస్థితి.

ఎజరైజనులో పోరాటము.

బాకువద్ద బోల్షివిస్కులకు మహమ్మదీయులకు జరిగిన పోరాటములో చాలమంది హతులై రని తెలియుచున్నది. అజరైజనులోని తిరుగుబాటువారులు "స్వాతంత్ర్యములేక మరణము" అనుపదముల వ్రాయబడిన పతాకముల నెత్తిరి. ఈ సమయమున కాస్పియను సముద్రములోనున్న బోల్షివికు యుద్ధనావ అవట్టణమును ముట్టడించుటకు వెళ్లెను. తీవ్రమైన పోరాటము జరిగినతరువాత తార్తరులు బాకునుండి తరిమివేయబడిరి. ఎజరైజనులోని రెడ్ ఫూలములు తిరుగుబాటుదారులతో గలిసినివి. బోల్షివికులు సంధిరాయబారములకు స్వయంతరించి రని తెలియుచున్నది.

గతనెల 26 తారీఖున అబ్దుల్లా ఓల్ సాగపాచే ముట్టడింపబడిన నయలాంగులలోని పైనికులకు సహాయము పంపబడినది. ఇదివరకు పంపబడినది తెలియజేయబడిన తిరుగుబాటు దారుల నాయకులకు గాయములు మాత్రమే తగిలె ననియు ఇంకను పట్టుబడలేదనియు తెలియుచున్నది.

ప్రాధానరు కీన్సుగారు

ఫిబ్రవరి నెలవరకు హిందూదేశములోని ఫిక్కులు కమిషనులో చేరలేరని తెలియుచున్నది.

బర్లండు విషయము

అల్పరమంత్రి

11 తారీఖున జరుగుబోవు సంధిసభకు త్సనాహ్వనించలేదని అల్పర ప్రధానమంత్రిగారు సర్. యి. కె. గారు తెలుపుచున్నారు.

తుర్కీ వ్యవహారములు.

సర్ వెంట్రెను పికోలుగారు.

సర్ జి. డి. రిసుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు సర్ వెంట్రెను పికోలుగారిట్లు చెప్పిరి. తుర్కీ వ్యర్థముగా సర్వగామములలోనికి దిగుటవలన అనేకమంది అంగ్లేయు, హైందవ వైనికులు ప్రాణము లభింపవలసివచ్చెను. తురుష్కులు యుద్ధఖయిదీలను చాల క్రూరముగా చూచిరి. ఈప్రస్తుత విషయస్థితి యందు బ్రిటిషుప్రభుత్వము తురుష్కు ప్రభుత్వముతో సంధిచేసికొన వలసి వచ్చినచో, అంగ్లేయందుండు తుర్కీ సోవియటులలోగాని, ఇండియా యందుండు వారి యనుచరులలోగాని సంపూర్ణ మైత్రీ సమకూరుట దుర్లభము. ఇండియా యందున్న అంగ్లే సోవియటులవారి మిత్రులొనర్చిన భూమికృత్యములను అబ్దులు హమీదు, ఎన్వరు, టాలటు సాహెబు, బాగుముతో సరిపోల్ప వచ్చును.

ఆసియామైనరు

గ్రీసు మంత్రివర్గమువారు ఆసియా మైనరునందు కాంతిపరిస్థితుల నెలకొల్పుటకు పోలిసు మిలిటరీ ఏర్పాటు లొనర్చిరిగాని ఆసియామైనరును గ్రీకురాజ్యమునం దొకభాగముగ చేర్చి, లేదనియు, స్మిర్నా యందలి వ్రాకమిషనురు యాప్రదేశము పరిపాలించు ననువార్త అశ్వనవార్తాపత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి.

బర్లంలాండుసమస్య

మిత్రమండలి వారి అంత్యసందేశము ననుసరించి అంగ్లేయ అధికారులు బర్లంలాండునందు తమ సేనలను పిలువనంపలేదు. వాయిదామించిపోవుచున్నవి. ఏవిధముగ హంగరీపై చర్య తీసికొనవలసినది మిత్రమండలి వారింకను తీర్మానించుకొనలేదు.

అమలాపురంతాలూకా కాంగ్రెసుసభకుము

మాతాలూకాలో స్వదేశీ యుద్ధభూభివృద్ధికోటకు ప్రయాణి, ఏడుగురు వివిధా కావలసియున్నది. ఇది డెల్టాతాలూకా యగుటచేతనున్న భూమి, చాలమట్టుకు మాగాణిమగుటచే నున్నదూది, ప్రత్తి యిచ్చట దొరకుట బహుశక్త్యముగానున్న జనాభా లెక్కల ననుసరించి చూచునెడ తాలూకాలో జట్టరమారము 8000 పుట్టప్రత్తి కావలసియుండును. మాతాలూకాలో మొత్తమువీరి 100 పుట్టకంటె ఎక్కువప్రత్తి పండడ మాతాలూకాలోని ముఖ్యసంకలకు ప్రత్తి, దూది, ఏడుగురుతీసికొనిచున్నచో బాగుగా ఖర్చుకావలదని మనవిచేయుచున్నాను. గుమ్మడిదల వెంకటసుబ్బారావు.

నోటీసు. (3172)

ఇక కంటాక్టు అస్సెసీల సహాయముకొరకు ఏర్పరుపబడి

విజ్ఞాపన

55 కచ్చేరి రోడ్, మైలాపూరు మద్రాసు.

వై పన్నుకు సంబంధము కలిగినవారలలో ఎవరికైనను మా సహాయము కోరువారలకు డి. ఫారము తయారు చేసి యిచ్చుటకును, విధింపబడిన పన్ను బాధితులను అసెసీకి తోచు నెడల ఆ డి. ఫార లేక అప్లైడ్ పిటిషన్ ప్రాసియ్యటకును అప్సీలు పిటిషన్, గవర్నమెంటు మెమోరియలు తయారుచేసి యిచ్చి కాలాతీతము కాకమునుపు దాఖలు చేయించుటయే కాక వారికి గల స. శయములను తీర్చి వారి వారి పనుల ననుసరించి ఫీసు ప్రొచ్యూరింగ్, చట్టమును అనుసరించి పనులను అస్సెసీలకు వేరవేర్చి యిప్పింపబడును.

ఒక గొప్పలాభము (3133)

రూ 115 లు చెల్లించిన రూ 500 మీ అనంతరం మీ వారసుదారుల కిక్కురును. ప్రతి సం॥రం లాభము పంచివెట్టబడును. రూ 1000 కిట్టి లేక ఋణ మిక్కురును. 31-10-21 తేదీవరకు వయస్సు, దాక్షిణ్య సర్టిఫికేట్లు లేదు దరఖాస్తులు తక్షణం చంపుకొనుడు.

డి. ఎన్. పోస్టుబాక్సు నెం. 297, మద్రాసు.

“గొప్ప మార్పు”

అయోధ్యానగరమును యిటీవల చేయబడిన మార్పు ప్రకారము ప్రతిమనూషాడును తైలెస్సు లేకయే సాధారణ మయిన కట్టలు స్వరక్షణార్థము ఉంచుకొనవచ్చును అట్టి కట్టి చేతికట్టయందు ఇయ్యబడి బహు అందముగాను చేతికి తేలికగాను ఉండునట్లు మన దేశమున తయారు చేయబడి న్యూజి “కట్టి కట్టలు” అను పేర విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూచినయెడల దాని ప్రయోజనము మీకి తెలియగలదు. కావలసినవారు:

ఈ క్రింది చిరునామాదారునకు వ్రాసిన దొరకగలవు. కొలదిమూత్రమే గలవు గనుక త్వరపడి వ్రాయుడు.

చెడ్డ కట్టి కట్ట 1-కి రూ 5-8-0; చిన్న కట్టి కట్ట 1-కి 5-8-0 దీనిని కట్టలు కొనువారికి ఒక కట్ట ఉచితముగా నీయబడును.

వలయువారు అక్షరతో సహా ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు గా పంపవలెను.

పోస్ట్ జి వగయరా ఖర్చులు కొనువారు భరించవలయును.

మాతం శైలి కృష్ణారావు, బెజవాడ.

(3079)

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో ఇర్కాని గారడి, యోగవృత్తి కాస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంద్రకాస్త్రము, సూత్రవైద్యము, యంద్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత తమ దాని విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని హయాముచేయుట, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో ఏమాధియగుట, కరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, హిమివైన గజముఎత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా అట్టుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ ఐదు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగల రసి గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనికేల రూ 4-0-0 లు. (2118-688) ఆర్. జవార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

సి గ రె ట్టు (3165)

నుక్రమిద్దమై మహాత్మా గాంధీసిగరెట్ల కూడ చిట్టచు ఇండియా టుబాకో కంపెనీ, లిమిటెడ్ గారిచే తయారుచేయబడినది సరసమైన మాదిరిలు ఉండ గలవు. మొత్తముగా మాత్రమే పంపబడును. సమానా కావలసినవో రూ. 0-2-0 పోస్ట్ స్టాంపును పంపవలెను. యజ్ఞభాషలో ఉత్తరములు వ్రాయవలెను. (తిరిలూసము: “ఇరాన్ మిక్”) [తెలిపాన నెం. 189. SOUTHERN INDIA TRADING Co, Whole sale Distributors,

భారత విద్యార్థులవిచారణసంఘము

విచారణ సంఘసభ్యులలో నొక గరు డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు విద్యార్థుల విచారణ సంఘమునా రొనర్చిన పనిని గురించి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“లిట్టను ప్రభువుగారి భారతవిద్యార్థులవిచారణ సంఘపు ఖర్చును నిరాకరించి నప్పడు హైందవశాసన గర్భలో జరిగిన చర్చను చదివిన వారికి విచారణ సంఘము వారు చేసిన పనిని గురించి సంపూర్ణముగ తెలియక పోవచ్చును. నే నా విచారణ సంఘసభ్యుడను. హైందవ శాసనసభలో కొంద కీర్తియమును గురించి ఆశ్చర్యజూపిరి. “భారతదేశమునకు వచ్చి, భారత ధర్మముతో కొంతకాలము కులాసాగ గడపి, తిరిగి తమ దేశమునకు వెళ్లుటకు కమిటీవారు వచ్చుచున్నా చ్చని సామగ్రి గారు నుడిచిరి. ఇది తమాషాగా మాట్లాడినట్లున్నది. సామగ్రి గారు, మహానీగారు సిమ్లాలో చట్టని గాలిని తిని, రాజ్యపరిషత్ గారి పండులకు వెళ్లుచుండునని మనము తలచగూడదా? విచారణ సంఘాధ్యక్షు లగు లిట్టనుప్రభువు అత్యంత శ్రద్ధవహించి పనిచేసిరి. అతనికి ప్రభువుల సభలో తీరనే తీరదు. అతడు భారతదేశమునకు సహాయ కాగ్యవర్తి. ఆంగ్లదేశమం దనేక విద్యాసాంఘిక, రాజకీయ ఉద్యమములం దతడు పాల్గొన చుండును. భారతదేశమునకు వచ్చుట కతనికి తీరిక చుండును.

ఇతర సభ్యులు

సర్ మురేషమిక్సగారు రనేకపర్యాయములు భారత దేశమునకు వచ్చివెళ్లిరి. భారతదేశమందలి తమాషాలను జూచుట కతడు రానుదేసించును. నేను బయలుదేరునపుడు భారతదేశము నకు విచారణసంఘముతోకూడ వచ్చుటకు తనకు తీరదని ఆతడు నాతో చెప్పెను. హైమింగుగారుకూడ నిశ్చేతపిరి. అర్చెబిషా ర్చురుగారికి లండనువిశ్వవిద్యాలయములో సహకరము లుండెను మిన్న బ్రూక్సు దొరసాని తన వైద్యపాఠశాలలో మరియొకరిని నియమించి వచ్చుటకు సిద్ధముగా నుండెను. జోన్సుగారు విచారణసంఘములో బరిజేయుచుండగా, భారతప్రభుత్వమువారు తనకి విద్యాభ్యాసానికి గొప్ప ఉద్యోగము నిచ్చిరి. ఆతడంగీకరించజాలక పోయెను. భారతసభ్యులను గురించి నేను చెప్పవక్కరలేదు.

ఇట్టి మహానీయులు సంతోషముతో కలము గడపుటకు నచ్చుచున్నారనుట న్యాయముగాదు. భారతప్రభుత్వముతో ఎన్నో ఉత్తేజప్రత్యుత్తేజములు జరిగినప్పటికీ, విచారణసంఘము వారు భారతదేశమునకు రావలయునని తీర్మానించిరి. 3 కోట్ల గ్రాంటు ల ని య్యగిరి న హైందవ శాసనసభవారు 2 లక్షలను విద్యార్థుల విచారణసంఘమున కేల నియోజక పోయినాగో నాకు తెలియదు. ఇప్పుడు ఆంగ్లదేశములో సుమారు 3000 చుండి భారత విద్యార్థులు గలరు. ఒకవిద్యార్థికి 250 సవనములు ఖర్చుగుండునని. సంవత్సరమునకు 10 కోట్లగు మన్నని ఇంక వ్యయమును గురించిన వివరములను మనము విచారించి తీరవలయును.

2. ఆంగ్లరాజ్యమునందు విచారణ సంఘమువారు 200 నుండి సాక్షులను విచారించిరి. అన్ని పక్షములవారును పరీక్షించిరి. విద్యార్థిభాషలో విద్యార్థుల కేలాటి విశ్వాసము లేకట్లు పుట్టినట్లుచెబడినది. విద్యార్థుల రాజకీయాభిప్రాయములను కనుగొనుచుండుటకు ఈ విద్యార్థిభాషాధికారులు గూఢచారులుగ నియమించబడి రని భారతవిద్యార్థులు అభిప్రాయపడిరి. భారత విశ్వవిద్యాలయము లన్నిచే ఒక విద్యార్థిభాషను ఏర్పఱచిన ఉత్తముగా నుండు నని కొంద రుద్దేశించిరి. ఈవిద్యార్థిభాషను గురించి విద్యార్థులకు గల దురభిప్రాయములు తొలగునరకు ఈ శాఖవలన ఏలాటిప్రయోజన ముండదు.

ఇంతవఱకు విద్యార్థులు విదేశముల కెందుకు పోవుదురో కారణముల నరయుట విచారణసంఘముయొక్క ప్రధానకర్త వ్యయము. భారతదేశమునందు నీలులేనిద్యము పరిశీలుటకే సేకలు ఆంగ్లదేశమునకు వెళ్లుచున్నాడు. సివిలుసర్జిసు, సివిల్ జేలిరింగ్రి, నిద్య, అరణ్యము, వైద్యము, పోలీసు, పబ్లిక్ వర్క్సు, చైల్డ్ ఇంజనీరింగు, సర్వేకాఖలకు ఆంగ్లదేశములోనే కొందరిని జేర్చుకొనుచున్నారు. మిగిలినవారిని భారతదేశములో నియమించుచున్నారు. ఆంగ్లవిద్యను చొందే విద్యార్థులు భారతవిద్యను తెంచేవారికంటే ఎక్కువయని పరిగణించ బడుచున్నారగాన ససేమలు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయములకు పోవుచున్నా రని మాకు కొందరు సాక్షులుచెప్పిరి వ్యవసాయము, అరణ్యము మున్నగు విద్యాశాలలు విరోహ, అమెరికా ఖండములందలి విద్యాశాల లలో సమానముగ చేయవలయునని రాయల్ కమిషన్ వారు నిర్ధారణచేసియుండిరి. విద్యావిషయములలో

అమకము. తక్కువ ధరలు. అమక్కుము. ఈలాటి పేరులతో నున్న ప్రకటనలను చూచుటకు మీ కందఱికి మిక్కిలి ఆనందముగా నుండును. వీలననగా అట్టి సమయములయందు మీకు కావలసినవాటిని మిక్కిలి తక్కువధరల చొప్పున తీయుటకు నీ లుండును. ఎవరైనను లాభములేనిదే విక్రయించ రను స్వల్పసంగతి మీ కెల్లరికిని బాగుగా తెలియును. సాధారణముగా ప్రతిదినము అమక్కుము ధరలు బహు ఎక్కువగా నుండుటచే మీరు తక్కువ ధరల అమక్కుమునకై ఎవరు చూచుచుండురు. అయితే ఎల్లకాలములందును మిక్కిలి తక్కువ ధరలకును సామానులు విక్రయించబడు స్థల మొక్కటియున్న దని తెలిసికొనుటకు మీరు మిక్కిలి సంతసించెదరు. ఇట్టి స్థలమును మీ రెచ్చటను కనుగొనలేరు. మఱియు ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి ఖరారైనవి. సామాను లన్నియు గలిగిన ఇది ఒక మిక్కిలి గొప్ప అంగడి. మీకు కావలసినట్టి ఎట్టివస్తువైనను తప్పక దొరకును. ఇవి అన్నియు మీ యొక్క చేతీయులనలననే తయారు చేయబడినవి. దయచేసి రత్న బజారు రోడ్డునందు నెం 9, 10, 11 రులు గల మిక్కిలి సరసమైనట్టియు, పెద్దదైనట్టి, బహు పురాతనమైనట్టి చల్లారాం గయానుచందువారి అంగడికి రెండు హిందూదేశము, విదేశము సరకుల వర్తకులు. తక్కులేని సామానులు గల గొప్ప ప్రదర్శనమును చూచి, ఇతరచోట్లయం దుండు ధరలకు పోలిని పోల్చుచూచిన, ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి తక్కువ యనియు, మఱియు ఇక్కడఎప్పుడును శాశ్వతమైన పరిష్కారమైన అవకము ఉన్నట్లు స్పష్టముగా తెలియును. 230

భారతీయులు బయట వెళ్ళుట కక్కడ లేకుండ చేయుట నుత్తముగా నుండు నని కొందరు మహానీయులు నిఘాతము చేసిరి. రాయలు కమిషనువారి నిఘాతముల నేల కార్యాచరణ యందు లెట్టలేదో విచారణ సంఘమువారు భారతదేశమునకు వచ్చినప్పుడు కనుగొనవలయునని తీర్మానించిరి. ఇంజనీరింగు విద్యార్థులకు ఆంగ్లదేశములో ముగ్గు-పావులలో ప్రవేశము దొరకుట దుస్సాధ్యముగా నున్నట్లు మాకు తెలిసినది.

ప్రభుత్వశాఖ అన్నిటియందు భారతీయులు లుండవలయునని ఆమెతీయించుచుండ హైందవశాసనసభవారు భారతదేశము ను దన్ని విద్యుత్తుల తగుమైన సేర్పాట్లను గావింపవలయునని ఇట్లు చేయక భూగర్భము కొందరు విద్యార్థులను ఇతరదేశములకు బంపి తప్పించవలయునని దీనిని గురించి ఏర్పాట్లు చేయుటకుగాను లిట్లై ప్రభుత్వశాఖ విచారణ సంఘమువారు భారతదేశమునకు రానుండేవారిని భారతదేశమునకు వచ్చేవారు, సంఘమువారు జపాను, జర్మనీ, ఆమెరికాదేశములకు వెళ్లి, ఆదేశములలో భారతదేశముల కట్టి ఆవకాశములను వో కనుగొనుట బాగుండునని 55 వసామి అయ్యుటగాను హైందవ శాసనసభలో నూచించిరి. ఈ దేశములలోని భారతవిద్యార్థులను గురించి తెలుపవలసిన దని కమిటీవారు విదేశరాయబారులకు వ్రాసిరి. ఈ విషయము హైందవశాసనసభవారికి తెలిసినట్లుపడదు.

పరిశ్రమలను గురించిన విద్యను నేర్చుకొనుటకు, మన విద్యార్థులు శివస్వామి అయ్యయ్యగాను చెప్పినదేశములకు వెళ్ళవలసివట్టు వారు తోచినది. ఇట్లు చేయునకు భారతవిద్యార్థులు వెళ్ళుట తగ్గించుటను గురించి చాన్స్ ల నేకయత్నముల నూచించిరి. విచారణసంఘమువారు భారత ప్రభుత్వమువారిలో స్వయముగా ఈ విషయమును గురించి చర్చించవలయునని నుద్దేశించియుండిరి. భారతపు విద్యను భారతదేశములోనే నేర్చుటకు సేర్పాట్లను చేయవలయునని చాన్స్ ల ప్రభుత్వమువారికి ప్రాయశఃపడిరి. మిగిలిన సమస్యలు అన్నియు భారతదేశమునందు పరిష్కరించవలయునని తీర్మానించ బడెను.

భారతవిద్యార్థులు ఎంతవరకు ఇచ్చట కడతేరి, ఆంగ్లదేశమునకు వెళ్ళవలయునో, ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయములు తీర్మానించ లేదు. కొందరు స్కూలు ఫైనలు కాగానే, బయలుదేరుచున్నారు. మరికొందరు ఇంటర్మీడియేటు కాగానే వెళ్ళుచున్నారు. మరికొందరు బి.ఏ. పరీక్షకాగానే వెళ్ళుచున్నారు. ఇట్లనే ప్రతి కొఱునుగురించి ఈ విషయమును గురించి భారతదేశములో విచారించవలయునని కమిటీవారు తీర్మానించిరి. భారతదేశములో ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో కృతార్థులైనవారు గ్లాస్టో విశ్వవిద్యాలయములో శీతమునకు ఆంగ్లభాషలో పరీక్షించ బడుదునని గ్లాస్టో విశ్వవిద్యాలయము వారికితల తీర్మానించిరి.

భారతదేశము అచింతకాలములో స్వరాజ్యము ననుభవించ బోవుచున్నదని నేను విశ్వసించుచున్నాను. మనజాత్యుద్ధాణకు విదేశీయవిద్యా విషయములం ప్రధానముగాన ఈ విషయమును గురించి సంప్రదించుట విచారించవలయును. జపాను దేశము విద్యా విషయములలో సంప్రదించుటకు ప్రత్యేకముననుభవించునకు సలహానున్నది జగద్విఖ్యాతము. ఇప్పుడు ఆమెరికాఖండములో చివావిద్యార్థులు 10000 మందిగలరు. ఈ ప్రధాన సమస్యను గురించి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు భారత ప్రభుత్వమునకు కమిటీవారు తమఅభిప్రాయములను వెలుపుటకవశముగలరు నేను నమ్ముచుండిని. సాంకేతిక విద్యార్థులకు సంబంధించిన సమస్య అన్నిటిని సంతృప్తికరముగా పరిష్కరించుటకు భూగర్భము భారత ప్రభుత్వమువారియొక్కయు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారియొక్క అభిప్రాయములను కనుగొనవలయును.

పుస్తకపుట్ జాన్సెన్ గారు

అక్సో, అక్టోబరు 5-ఆమెరికాదేశపు మద్యపాన నిషేధోద్యమవాయకు లగు పుస్తకపుట్ జాన్సెన్ గారు అక్సో నగరము నుండి అల్లహాబాదు పట్టణమునకు వెళ్లిరి. నిన్న ఇచ్చట రెండు ఆమెరికా మెథోడిస్టు క్రైస్తవదేవాలయములలో నరతుమద్య పాననిషేధమును గురించి ఉపన్యసించెను. ఇక వెల్లాఫో బాగ్ క శాలలో నర దుపన్యసించినప్పుడు, సంయుక్త రాష్ట్రముల మద్యపు విచారణ సంఘ సభ్యులలో కొక డగు డెకరెండు ఫిల్లిప్స్ కవుగారు ప్రతిపంద్యమునందు మద్యపానవిషయమందు తమ అభ్యుత్తము వచ్చిట్లు ప్రవర్తించుటకు స్వాతంత్ర్యమును నొగవలసి, నడవలయు తా నుట్లు శివభక్తులచే నా మనియు నుడివిరి. జాన్సెన్ గారు కొక ఐరోపియన్ పాతశాలకు వెళ్లగా, పాత శాలాధికారి అతనికి పాతశాలలోనికి రానియ్యలేదు. విద్యార్థులకుపన్నాస మిచ్చుటకు జాన్సెన్ గారికి నెలపు కొనకలేదు.

పొందూరు:— 28-9-21 ని మాత్రామమునకు శ్రీనివాసాచార్యగారు, సి. వి. రంగం కెట్టిగారును, గోనుగుంట్ల సుబ్బాబాబుగారు మొదలైనవారు వచ్చి ఒకసభను గావించిరి. విదేశవస్త్రవిహీనులగును. గురించి గోనుగుంట్ల సుబ్బాబాబుగారు గొప్ప గంభీరపద్యమును నిచ్చిరి. రమారమి 400 మంది పురుషులు విచ్చేసిరి. రమారమి 200 0-0 విలువగల బట్టలను తగులజెట్టిరి. సేతపరిశ్రమలు, వసుధపరిశ్రమలు నిమిత్తము రమారమి 300-0-0 వాగ్దానము చేసిరి. దీనిని బొందూరు వడుకు నూలుబట్టలలో కలిపియున్నదని వాడుక కలదు. నమ్మకమైన బట్టలు వలయువారు ఇచటికాకానుకమిటీ కైకటకి పేర్కొనాసి కొనవలయును.

కావలి హైస్కూలు విద్యార్థులు (28-9-21) తేదీని మహాత్ముని జ్యోతిషమహోత్సవ సందర్భమున జరిగినసభయందు యా తీర్మానముల నామోదించిరి.

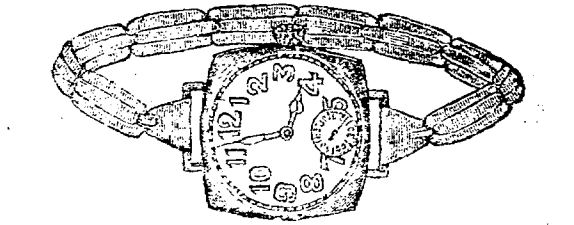
ఈ సభవారు గాంధీ మహాత్మునకు ఆయురారోగ్యముల నిమ్మనటుల దేవుని భారతమాతను అమడినమును ప్రార్థించుటకును, 2. విశాఖపట్టణపు షెడ్యూల్ స్కూలు విద్యార్థులతో తమసానుభూతిని తెల్పుచు, గాంధీ జ్యోతిషను ధరించుకొని పాతశాలకు వెళ్ళుటకును తీర్మానించిరి.

మామిడిగోల క్రిందట చామనచాయయు మొగమునందచున్నట్లు పచ్చలును ముక్కన కాడయు ఎడమకాలి చీల మంద క్రిందగా మచ్చయు ఘమారు 14 మొట్టు యీడుగల బట్టనులచని తో. శోశయ్యయన వట్టివాడు యింటివద్ద నుండి పోవోలు కాన రాకయున్నాడుగాన కానపించినయడల ఈ క్రింది వా చుడ్రెసుకు దెలుపగలండులకు ప్రార్థించుచున్నాను. నే! వాచయ్య, యనలుకుదురు, లెజవాడ పోయి.

యావద్భారత కార్మికసంఘపు మహాసభ నవంబరు నెలాఖరునకుండేపు రాక్షసిజాగ్రగణుల మధ్య నుండు జెరయ్య గ్రానుమునందు జరుగును.

నెకండు హిందు ముల్లుగలిగి 4 మూలలుగల రేడియం

రెస్టరెట్ గడియారము 3174

4 మూలలుగల రేడియం రెస్టరెట్ గడియారమునందు నెకండు హిందు ముల్లు ఆమర్చక గడియారములు కావలె నని ఆ నేకలు కొనుటచే యిప్పుడే తయారుచేసి రెప్పించియున్నాము. రాత్రియందు దీపము వెలుతురులేక నే గంటచూచు కొనుటకు రేడియం అవర్చులవీయున్నది. సరియైనకాలమును చూపిగినిది. ఆనల్ నిక్కల్ వెండితో చేయబడినది. ఇంచి పనికినము. కెలిలో కట్టుకొను నిక్కిల్ స్ప్రింగ్ బ్రాస్ రెట్ గోలుకుతో సహా గడియారము 1 కి రూ 7-8-0.

వెడ్డకాట్లాను కోరికవారికి ఉచితముగా పంపండును. చిరునామా:—సి. వి. చెంగలూయనాయుడు, మొదట 25 పెనుమాట్ల రుడి తోట మొదటి వీధి, సామాకాదుపేట పోస్టు, మదరాసు.

ప్రకటన (3170)

గుంటూరు పురపాలకసభ యాజమాన్యములో నున్న జెంష ఛాలయములలో వని చేయుటకు ఆముల్వేద, యునానివైద్యవిధానము తెలిసినవారు కావలయును. దరఖాస్తులు 1921 వ సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెల 15వ తేదీవరకు పంపుకొనవలయును. యోగ్యతకు తగినటుల వేతన మీయబడును.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతావృత్తములు. 2943
(5) కాకిట్లకుడండు, డర్గా షెడ్యూల్ హిందూ మతమున ఉచ్చు ఉపయోగించుచుండి. మంచి అక్షిణి కలిగి విశు. నశాలమునక కనర్తియాయును.
శిల్, } రాజానమేద
14-5-21 } 55 జరి ఆక శిల్.

వనాషధినరన్సర్ణ

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టుటయందు శీతలైక గాంచినది. ధర 1-12-0
ఇండియా సిలోకనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు ప్రతిభముగా పంపబడును. (2978).
విలాసము పి. డి. సావంత్.
నెం 114 వనవవాడి చాంతము.

“అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుష్కయోగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవునరములేదు. నులర్చిమైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప నర్తిపిళ్ళులను పొందినది. రూ 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆర్. శారాయణరావు. పంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంకోచము కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకములు వలయువారు యా దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.
తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.
2968 చోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

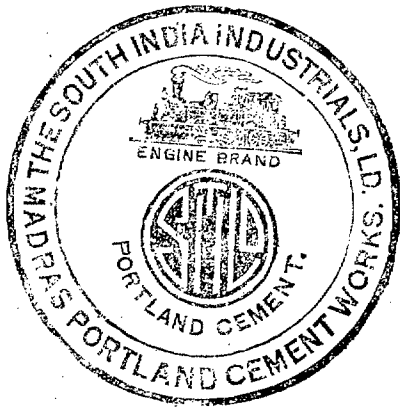
అమ్మలో నున్నది. 25 వ ఆక్టోబరునకు సిద్ధ మగును. కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి గాన మీ ఆర్డరులను వెంటనే రిజిస్టరుచేసికొనవలెను. రాజకీయాదర్శముల యందువలెనే ఆరోగ్యనూత్రముల యందును సూతనదృక్పథమును వహించిన గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యదర్శని (బుధ)
ప్రతి 15 12 ఆ; 12 ప్రతులు రూ 8 లు; 50 ప్రతులు రూ 31-4-0.
పోస్టుబాక్సు 160, మైలాపూరు, మద్రాసు.

నైషలు తక్కువధరల ఆమకము
1921 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేదీ మొదలు ఆరంభము
ఏదనల్ లేకరాజు అందు కంపెని,
నెం. 44, రెట్రస్ బజార్ రోడ్డు, మదరాసు.
మూలన సరుకుల వచ్చుట నిమిత్తము జాగా కాలిచేయుటకై మిక్కిలి స్వల్పధరలకు విక్రయించు టిద్దేశించి యున్నారము.
బెంగుళూరు, కాళి, డరావి, జపాను యింకా యితర దేశములయొక్క వట్టురకములు, చీరలు, రవికెలు, బాకెట్లు మొదలగునవి అన్ని కొత్తసరుకులే కాని. డామేజనసరుకులు యేదియులేవు. ఇంకయు మావద్ద స్వదేశీగుడ్డులు కూడ దొరుకును. అన్నియు తక్కువధరల కే యివ్వబడును. ఏరోపా స్త్రీ పురుషులకును యిండియా స్త్రీ పురుషులకును పుష్కయోగవడును. అనేక విధసరుకులు వేలకొలది విక్రయమునకు తయారుగా నున్నది.
ఈ సమయము తెప్పిన మరుసమయములో యివి దొరుకును అనునది దుర్లభము.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

“బ్రాండ్ ఫోర్ట్ లాండ్ సిమెంటు”
“ENGINE” BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
గనులుత్రొవ్వ కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
మునిసిపాలిటీలు
ఇండ్లుకట్టువారు

అందరును విశేషముగా వాడుచున్నారు. వలననగా:—

1. మాయొక్క “ఇంజిన్” బ్రాండు ఫోర్ట్ లాండ్ సిమెంటు శుద్ధమైన మూలద్రవ్యాలతో చేయబడుచున్నది.
 2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము శుద్ధముగా చేయబడుచున్నది.
 3. అనేకరకములు చేయక, 2.5% తేలికము ఎంకాబాగుగా చేయబడుచునట్లుగా చేయబడుచున్నది. పై తెలిపిన కారణములచేత అందరును ఏనినిగని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలమి సిమెంటుగా యున్నదని అందరికిని తెలిసియున్నది.
- సిమెంటు తీయవచ్చును “ఇంజిన్” బ్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు పిలోపములు కలుగ నేరవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన విశేషముగా వ్రాసు. మా.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సౌత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోస్టు పెట్టె 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

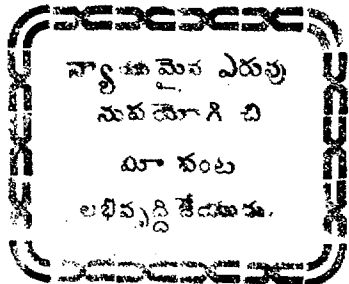
(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-33.

మా ప్రత్యేక పు
ఫర్టిలైజరులను

వస్తు, చెఱుగు, బొమ్మలు,
అంకాయ, పొగాకు
మొదలగు వంటివి
వండ్లించుటకు
ఉపయోగింపును.

చేపలపొడి యంత్రములచే
తయారుచేయబడిన
చేపల ఎలుపు
ఎముకల పొడి
ముఖ్యము వాటింకూడ
ఉపయోగింపును.

ఇతర వివరములు ధర్మపురి ఈ క్రింది చిరునామముల ద్వారా తెలుపవచ్చును:—

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబారు కోస్తు)

INDIAN FERTILISERS, Limited.
TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మనకు మధూర చలమయ్య, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా ఎస్. డి. కృష్ణలయ్యంగారు, ద్వారక, మధురజిల్లా. సి. ఆర్. రామచంద్రారావు, పోర్ట్ నామకల్. టి. ఆర్. రామచంద్రన్, శ్రీపెరంబిదూరు, చెంగల్లుజిల్లా. ఆర్. పిల్లలోకాచారి, తిరుదాని, తంజావూరు జిల్లా. టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్య, నవ్యాపిగూడు, తిరువల్వేలిజిల్లా. 3014

నిర్వహముగ తయారుచేయబడిన కాశ్మీరీయ బొమ్మలు.
అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వారకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజరు, అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హార్బర్ రోడ్, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

మేలగు పాంటెక్ కలములు (1514)			
బ్రాండు	8.0-0	కలములు	205 2-8.0
కాగితము	4.8-0	"	200 2.0-0
కాగితము	7.0-0	కాగితము	2-8.0
కండి కట్టు	0-18.0	కాగితము	0-2.0
గిరి ప్రాంతము, పైవనబడిన, క్రింది ప్రాంతము.			

దైద్యరత్న పండిత.
డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృత

రక్తమును శుద్ధి చేయును
మేహవార నొప్పులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును
పొందుకోగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణజేయును
గర్భ కారకములను దరుమును
బాబురకు గర్భిణీలకు నుత్రమును
చనుబాలను శుద్ధిపరుచును
మూర్ఛలకు మంచిది
మెదడుకు బలమును గలుగజేయును
నరములకు శక్తిని పెంచుచును
విద్యాధులను ప్రాణమిత్రము
ప్రాణశక్తిని పెంచుచును
శ్మయకోగులకు మిగుల మంచిది
కాసకోగులకు అచ్యుతము
గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
హిమితితులకు అధికబలము జేయును
ఉబ్బునకోగులకు మిగుల హితము
వల బుడ్డి 1-కి రూప 3-4 రు.
స్వాకింగు పోస్తేజి ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,
41, ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.
తండ్రివిలాసము:—
వండిట్ - మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధమగు
లోకామయవార
కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగు లోకామయవారి సిద్ధావధమగు
నోకటి లేదని ధారాళముగా చెప్పుచున్న
వీటిలో అత్యవకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంజీవానులేక
నేపించవచ్చును. ఈ మృత్యుని 8 నుండి 12
రకు బాంబూలములలో గాని లేక కట్టి నోటి
లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
పిదల మందము ఆజీర్ణము మలబద్ధము చితి
స్వరము స్వరము మలేరియాస్వరము శిరము
చాతము, దగ్గు, పడికము వరముల నొప్పి బల

హీనత ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గురకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయో
గించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేసారి ముచ్చందము
విన గునుస్తాన వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయము విద్యార్థులు
మోహాశ్రమము మాడ ఈ మృత్యులను నేపించి గుణమును పొగ
డుచున్నారు. 250 మృత్యులు గల సీసా 1.5 రు. 0.40
ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తేజి 0.40 2. కేసా
6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్తేజిలో రూ 1-8.0
12 సీసాలు " " 2-18.0
25 సీసాలు " " 5.2.1

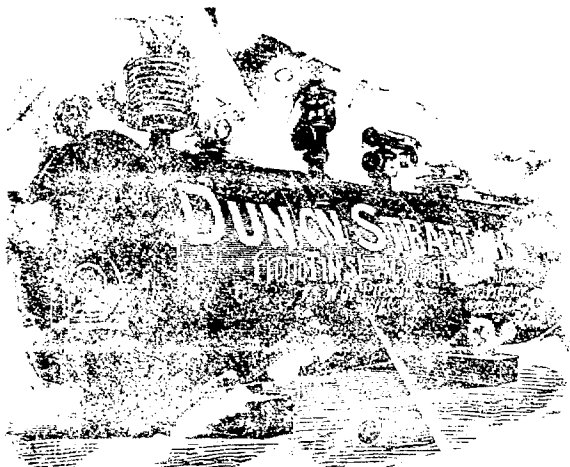
అన్ని దుకాణములందు వారకును
శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల
(301-594) మైసూరు.
తండ్రి విలాసము:— వండిట్ మైసూరు.

DUNCAN STRATTON & Co.

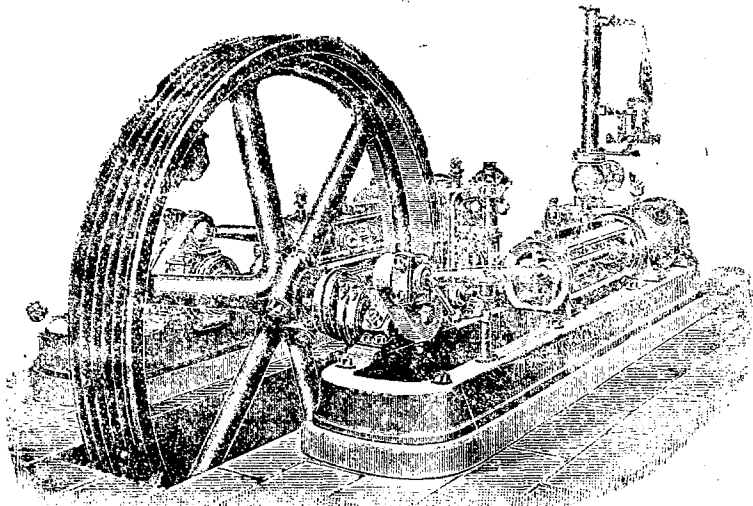
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

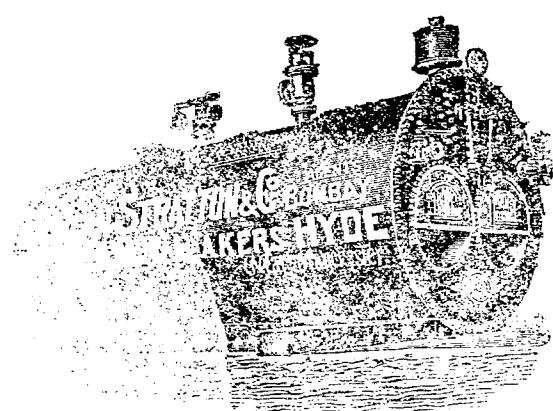
ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందును — దయామేటరు
అ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్ పంపు (వెనుక)
80 పానులు మొదలు
160 పానులవరకు వుండును.

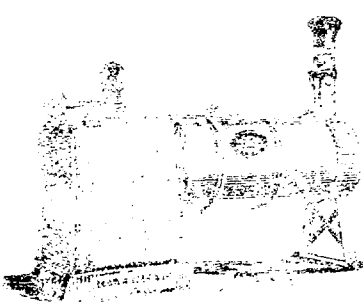

హైదరాబాద్ స్ట్రీట్ కార్ నెట్ బాయిలర్లు.

హైదరాబాద్ స్ట్రీట్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 62 అ. వరకు వుండును.

డయామేటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకు వుండును.
స్టీమ్ పంపు (వెనుక) 100 పానులు మొదలు
160 పానులవరకు వుండును.

లోకో మల్టిప్లయర్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ పంపు (వెనుక) 80 పానులు మొదలు
100 పానులు 120 పానులు 160 పానులు వరకు వుండును.

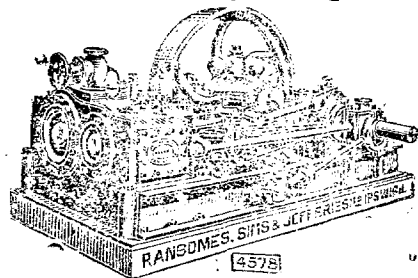
వర్తికల్ బాయిలర్లు.

డయామేటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకు వుండును.
స్టీమ్ పంపు (వెనుక) 100 పానులు మొదలు
160 పానులవరకు వుండును.

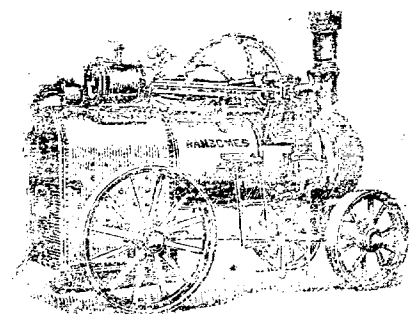
ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
దూది జిన్నింగు మెషినరీ, వాటిసామానులు
దూది వెస్టింగు మెషినరీ
దూది స్పిన్నింగు మెషినరీ
దూది వీవింగు మెషినరీ
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ వాటర్ మిల్లింగు మెషినరీ
నూనె మిల్లు మెషినరీ
మంచుగడ్డచేయు మెషినరీ
కట్టు బియ్యముచేయు మెషినరీ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషినరీలు
కాగితము, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కెర్బనైజ్ నూనె పురుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ డ్రైటింగు (ప్రాము) కొరముట్లు
తేలులు, కర్మాపాత్ర కొరముట్లు
స్టీలు ప్లాస్టింగు, కట్టింగులు, వెడ్రెట్టు
కాట్ బరన్ అండ్ కాస్ట్ విరన్ ఫుల్లిలు.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

నైట్ బ్రెస్టెడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.

(కాకతూపాపు మొగనుండి పోల్ తీయబడినది).
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపాండు ఎంజినులు.

పోర్ట్ లో స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు కలవి.
స్టీము వెనుక 120 పానులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో, వెనక్ సిలిండరు.
స్టీము వెనుక 150 పానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రాప్రెటరు గారైన
మానేవర్ల బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, నైత్యము, వడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనెప్పి, వాయుపునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బితో సహా కల రూప 0—10—0; డబ్బా 1—5 రూప 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు నెలు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

